
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Corrales Simón, Marina Anna; Galais González, Carolina, dir. Actuacions locals a problemàtiques socials : un estudi comparat de l'ús de les competències municipals en educació per a fer front a la segregació escolar a Reus i Lleida. 2024. (Grau en Ciència Política i Gestió Pública)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/300870>

under the terms of the license

UAB

Universitat
Autònoma
de Barcelona

Facultat de
Ciències Polítiques
i de Sociologia

ACTUACIONS LOCALS A PROBLEMÀTIQUES SOCIALS

UN ESTUDI COMPARAT DE L'ÚS DE LES COMPETÈNCIES
MUNICIPALS EN EDUCACIÓ PER A FER FRONT A LA
SEGREGACIÓ ESCOLAR A REUS I LLEIDA

GRAU EN CIÈNCIA POLÍTICA I GESTIÓ PÚBLICA

TREBALL DE FI DE GRAU
INFORME FINAL

Autora: Marina Anna Corrales Simón

Tutores: Mercè Cortina Oriol i Carolina Galais Gonzalez

Data: 17 de maig 2024

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1.	Introducció.....	2
2.	Marc teòric	5
2.1.	La segregació escolar.....	5
2.2.	Les polítiques públiques educatives.....	7
3.	Marc metodològic	9
4.	Anàlisi	11
4.1.	El marc de competències en matèria educativa.....	11
4.2.	La segregació escolar a Catalunya	14
4.3.	Anàlisi dels municipis.....	16
4.3.1.	El cas de la ciutat de Reus	16
4.3.2.	El cas de la ciutat de Lleida	19
5.	Resultats d'anàlisi	21
6.	Conclusions.....	25
7.	Referències bibliogràfiques.....	27
8.	Annexos	33
8.1.	Distribució competencial en matèria educativa.....	33
8.2.	Distribució de la renda.....	37
8.3.	La composició dels governs municipals.....	38
8.4.	Taules classificatòries de les mesures municipals.....	40
8.5.	Guió d'entrevista exploratòria.....	62
8.6.	Carta de presentació.....	65
8.7.	Guió d'entrevista a una figura tècnica de la Generalitat	69
8.8.	Guió d'entrevista a regidor de Reus	73
8.9.	Guió d'entrevista a regidora de Lleida.....	77
8.10.	Guió d'entrevista a figura tècnica Reus	81
8.11.	Guió d'entrevista a tècnics responsables d'escolarització a Lleida	86
8.12.	Definicions de segregació escolar.....	90

1. INTRODUCCIÓ

El Ministeri d'Educació i Formació Professional de l'Estat Espanyol considera l'educació un pilar principal per a garantir el benestar individual i col·lectiu, la igualtat d'oportunitats, la ciutadania democràtica i la prosperitat econòmica (Educagob, s.d.). I és que en una societat estratificada per múltiples eixos com l'actual, a l'escola se li ha atribuït un paper en la millora i manteniment de les posicions socials (Coleman, 1987; Bourdieu, 1988; Kliczkowski, 2014). Des de l'inici del procés de democratització de l'educació, amb la possibilitat d'accedir a un ensenyament acadèmic fora de la llar, l'educació ha esdevingut un element fonamental en el desenvolupament dels Estats del Benestar. Així doncs, partint d'un principi competitiu (Bonal, 2012a:20), l'escola és actualment la institució encarregada de garantir l'accés a diverses formes de capital que permetran el posicionament en els diferents camps socials.

Què passa si malgrat ser públic i obligatori, l'accés a l'educació és desigual?

La distribució desigual de l'alumnat entre els centres educatius d'un territori s'anomena **segregació escolar** (Bonal i Cuevas, 2019:3). En condicionar l'èxit educatiu i debilitar la cohesió social (Bonal, 2012a:13), hi ha cert consens¹ entre els agents del sistema educatiu en considerar la segregació escolar com una problemàtica social a la qual cal fer front, el que no queda clar, però, és com fer-ho.

Kliczkowski apunta que, segons hauria demostrat l'experiència, l'èxit dels processos educatius requereix la implicació de la comunitat educativa de cada territori, integrada per totes les persones i institucions que intervenen en el procés educatiu (2014:14). Per aquest motiu, la present investigació es centrarà en l'administració local, un espai clau per la seva proximitat en la intervenció de problemàtiques socials.

¹ Vegeu l'apartat 4 per conèixer alguns dels posicionaments en el debat.

D'altra banda, tot i que el Pacte Contra la Segregació Escolar inclou un seguit d'actuacions i mesures, els informes anuals no fan un seguiment detallat del seu desenvolupament en els municipis. I les dades publicades per grups d'experts com la Fundació Bofill, l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua) o la Fundació Pi i Sunyer es centren en l'avaluació de programes concrets o bé són publicades de manera agregada. A més, no disposen de dades contínues dels municipis escollits, i les existents es basen en criteris d'absència o presència sense concreció. Així doncs, en tant que no existeix cap recull exhaustiu de les mesures municipals dissenyades per mitigar la segregació escolar aquesta recerca té per objectiu principal explorar com dos municipis, Reus i Lleida, han aprofitat el marge de competències disponibles per revertir una dinàmica de desigualtat en el camp educatiu.

De manera secundària es planteja:

- Entendre què és i quins debats s'han generat entorn de la segregació escolar (Murillo & Belavi, 2021; Reardon et al., 2022)
- Explorar les configuracions competencials de l'administració pública en àmbit educatiu.
- Identificar les polítiques públiques que tenien per objecte incidir en la segregació escolar municipal.
- Comparar les diferents estratègies de polítiques públiques que els municipis han dut a terme per fer front a la segregació escolar.

Utilitzant una metodologia de tipus qualitatiu, les dades seran recollides a través d'entrevistes i revisió documental de les webs i publicacions oficials de les diferents institucions locals. L'anàlisi serà de tipus comparatiu a partir de la classificació de les polítiques públiques de cada municipi dutes a terme per a mitigar la segregació escolar a la ciutat durant el període 2019-2023 segons les competències locals en el domini on s'emmarquin. Així, es pretén donar resposta a la següent pregunta de recerca:

De quina manera Reus i Lleida han emprat les seves competències municipals en matèria educativa per fer front a la segregació escolar en centres d'educació primària obligatòria en el període 2019-2023?

Des d'un posicionament intervencionista de l'administració que tindria com a model l'Administració Pública Deliberativa (Brugues, 2004), la investigació compta amb les següents hipòtesis de recerca:

- Les administracions públiques municipals de Reus i Lleida disposen d'un marge competencial suficient per implementar polítiques amb un impacte positiu mesurable sobre les dades de segregació escolar tot i haver pogut seguir estratègies diferenciades d'intervenció social.
- Les administracions municipals no han utilitzat de manera completa el seu ventall de competències en matèria educativa per fer front a la segregació escolar.

2. MARC TEÒRIC

A continuació es defineixen els dos conceptes centrals de la recerca: la segregació escolar i les polítiques públiques educatives, i l'estat de la qüestió que els envolta.

2.1. LA SEGREGACIÓ ESCOLAR

Per començar, es defineix **segregació escolar** com la distribució desigual de l'alumnat entre els centres educatius d'un territori (Bonal i Cuevas, 2019:3). Fent referència a l'alumnat en conjunt, és a dir, una "xarxa escolar amb un perfil d'alumnat homogeni dins dels centres i heterogeni entre els centres" (Benito i González 2007:41). Per tant, suposaria una concentració desequilibrada dels grups socials en unitats d'organització social com serien les escoles (James i Taeuber, 1985:4)

Diverses investigacions, des de principis dels anys noranta del segle vint, han posat el focus en l'equitat d'accés al sistema educatiu a l'Estat espanyol, emprant la taxa d'escolarització de diversos grups socials com a principal indicador. Actualment, l'interès (i debat) ja no és l'ingrés al sistema educatiu sinó les condicions d'accés d'alumnat provinent de diferents entorns socioeconòmics i els efectes en la composició social dels centres (Benito i González, 2007). En aquesta línia, Reardon et al. (2022) mostren diferències entre l'assoliment de continguts de l'alumnat quan aquest està segregat per motius d'origen. La diferència observada resultaria del que anomenen *opportunity gap*, és a dir, el conjunt acumulat d'oportunitats educatives dels infants, incloent-hi totes les experiències vitals d'un infant des del moment del seu naixement. Burke i Sass (2013) demostren que l'efecte de les polítiques de dessegregació escolar sobre els nivells d'assoliment de continguts dels alumnes depèn, en gran mesura, del grau d'influència que exerceixen estudiants de diferents orígens, situacions i nivells de capacitat, l'anomenat "efecte company". Concepte que fa referència al fet que la interacció amb altres companys pot condicionar la conducta, actituds i motivació de l'alumne (Krüger, 2020). D'aquesta manera, l'existència d'efectes de composició significatius en un sistema segregat aprofundirà, de manera més o menys directa, els desavantatges

dels alumnes més vulnerables, alhora que augmentarà els avantatges dels qui provenen d'un context social afavorit; *"el impacto del origen social de los alumnos se verá potenciado por la muy probable asistencia a una escuela con un perfil socioeconómico homogéneo y similar al propio"* (Ibíd:172).

En canvi, autors com Carabaña (2023) consideren que la segregació social per si sola no té cap efecte sobre els resultats acadèmics. L'efecte company, doncs, només estaria condicionat per la segregació acadèmica i no hi hauria prou evidència dels efectes independents de la segregació per estatus socioeconòmic o sociocultural (ESCS d'ara endavant). Així doncs, les simulacions realitzades a partir de les dades PISA 2018 indicarien que en igualar la composició social de les escoles, és a dir, reduint la segregació escolar, el greuge als alumnes d'ESCS alt seria superior al benefici que tindrien aquells amb perfil d'ESCS baix.

Contràriament, l'experiència de països com Finlàndia ha demostrat que l'heterogeneïtat en l'àmbit escolar és beneficiosa en el contagi d'expectatives escolars, en els resultats acadèmics i en l'adquisició de competències (Cañadell, 2015). Així, a part de la millora dels resultats globals en educació, un sistema realment just neutralitzaria la reproducció social dels privilegis culturals heretats (González, 2015).

L'organització d'experts Fundació Jaume Bofill considera la segregació escolar un "repte urgent i pendent" al nostre territori (Tarabini, 2018:16), ja que "la composició socioeconòmica de les escoles influeix de manera decisiva en la generació de desigualtats en els resultats d'aprenentatge de l'alumnat" (Ibíd. 20), per tant, obstaculitzaria la igualtat d'oportunitats. Destaquen així la intensificació dels processos de fragmentació i polarització social arreu d'Europa i l'emergència de processos de diferenciació social, l'augment de desigualtats i l'accentuació de les dinàmiques d'individualització del risc (Ibíd.:29). Davant un dèficit de polítiques públiques orientades a garantir unes condicions d'escolarització equilibrada i una igualtat d'oportunitats real, sumada a l'activació d'estratègies educatives de classe a partir de les quals les famílies busquen una diferenciació social, l'escola podria esdevenir un espai de segregació i polarització social (Ibíd:20).

2.2. LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES EDUCATIVES

Per **política pública** s'entén el “conjunt interrelacionat de decisions i no-decisions que tenen com a focus una àrea determinada de conflicte o tensió social”; “decisions adoptades formalment en el marc de les institucions públiques (...), però que han estat precedides d'un procés d'elaboració en el qual han participat una pluralitat d'actors públics i privats” (Vallès, 2006:395). Per tant, quan parlem de política, ens referim a *policy*, el resultat, una resposta a una situació definida com a conflicte públic (Bonet i Ubasart, 2010).

Cal destacar la idea de conflicte o tensió social, és a dir, agents diversos perceben una situació determinada com una qüestió sobre la qual cal intervenir a través del disseny i implementació d'una política pública (Poom, 2011). Es pren una perspectiva pluralista que s'aproparia a la teoria de l'Estat-finestra, on les polítiques públiques són un intent de donar resposta a les demandes socials (Subirats et al., 2008), malgrat que aquestes puguin ser contradictòries. Les propostes polítiques es basen en diferents representacions del context, relats històrics del que ha funcionat o no i els problemes contemporanis que es considera que s'han de resoldre a través de la política (Rizvi i Lindgard, 2010:7). Seria per aquest motiu que des de la caiguda del mur de Berlín, com a resultat de la globalització del sistema capitalista i de l'emergència de la ideologia neoliberal hi ha hagut un important canvi en el pensament de les polítiques que també ha afectat el món educatiu, resultant en tot un seguit de mesures corporativistes, de privatització i comercialització (Ibíd.). En el marc del neoliberalisme l'educació ha passat a formar part de la política com a factor cabdal en la garantia de la productivitat econòmica i la competitivitat internacional en el context de “l'economia del creixement” (Ball, 2021:3). I és que el concepte “educació” en si mateix té un seguit d'implicacions normatives, suggereix que alguna cosa valuosa s'està intentant transmetre intencionadament. Així, en tant que l'educació implica necessàriament uns valors, la defensa per part dels responsables polítics d'aquests — com l'equitat— no comporta la seva traducció directa en polítiques sinó que

depèn de com s'interpretin i la seva conciliació amb altres valors presents — com la llibertat o l'eficàcia (Rizvi i Lindgard, 2010: 71-72).

Tot i estar en un sistema globalitzat, quan es tracta de problemàtiques socials en el món educatiu, Bonal (2012b) destaca la importància de tenir en compte el context per a dissenyar una intervenció adequada, sent l'esfera local un espai clau per la seva proximitat. En aquesta línia, el principi de subsidiarietat² reconeix que l'exercici de competències públiques ha d'incumbir de manera preeminent a les institucions més properes a la ciutadania (Bonet i Ubasart, 2010:27). A més, el principi d'autonomia local³ possibilita al municipi la promoció d'activitats i la capacitat d'oferir aquells serveis públics que puguin contribuir a satisfer les necessitats de la seva comunitat.

En la línia de Goldmish (1995:228; citat per Blanco, 2004:14), en tant que "la forma en què s'ordena i ve definida la vida dels habitants de les ciutats és un reflex de processos polítics globals, nacionals i locals. El que ens interessa és comprendre (...), més concretament, fins a quin punt el nivell polític local és capaç d'operar amb cert grau d'autonomia o de discreció amb relació als altres nivells". Concretament, la present recerca explora com les competències locals en el camp educatiu s'han emprat per intervenir en una problemàtica social mitjançant el desenvolupament de polítiques públiques. Per a fer-ho es farà una comparació de les mesures desenvolupades pels municipis de Reus i Lleida durant el període 2019-2023 per a combatre la segregació escolar.

² Principi inclòs en la Carta Europea d'Autonomia Local, aprovada pel Consell d'Europa el 15 d'octubre de 1985 i en vigor a l'Estat espanyol des de l'1 de març de 1989.

³ Recollit en l'article 25 de la llei 7/1985 del 2 d'abril, Reguladora de Bases del Règim Local.

3. MARC METODOLÒGIC

La present recerca reconeix la segregació escolar com una problemàtica social sobre la qual cal intervenir mitjançant l'execució de polítiques públiques. D'acord amb la visió de Subirats et al., l'objectiu de l'anàlisi de les polítiques públiques és la descripció i la comprensió de l'acció de les institucions i actors des de l'angle de la seva contribució a la solució de problemes col·lectius definits com a tals per a la millora del funcionament del sector públic que no és sinó un mitjà que ha de permetre l'aprovisionament de serveis públics de qualitat (2008:8-9). Així doncs, per a explorar la manera com dues ciutats catalanes —Reus i Lleida— han utilitzat les seves competències en educació per incidir en la segregació escolar dels centres d'educació primària obligatòria entre 2019 i 2023, la investigació utilitza una metodologia de recerca qualitativa que permet conèixer la situació i els processos en tota la seva complexitat.

En primer lloc, es s'ha fet una revisió documental per tal de comprendre el marc competencial municipal en matèria educativa (apartat 4.1) i la situació de la segregació escolar actual a Catalunya (apartat 4.2) i a les ciutats de Reus i Lleida (apartat 4.3.).

Per a conèixer les polítiques públiques desplegades com a part de l'estratègia adoptada pels municipis per a incidir en els nivells de segregació escolar, a banda d'una revisió documental de les webs oficials, s'han realitzat 6 entrevistes semiestructurades⁴ als següents perfils⁵:

- Directora del programa Magnet⁶ des de la Fundació Bofill.

⁴ En els apartats 8.5, 8.7, 8.8, 8.9, 8.10 i 8.11 dels annexos trobareu els guions d'entrevista utilitzats així com la carta de presentació (8.6) que se'ls va fer arribar.

⁵ S'ha garantit l'anonimat dels entrevistats per tal de garantir la sinceritat i evitar les conseqüències personals que poden suposar les declaracions realitzades.

⁶ Tal com va explicar directora, Magnet és un programa que desenvolupa de manera conjunta la Fundació Bofill, el Departament d'Educació de la Generalitat i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Té per objectiu incidir en la segregació escolar a partir de l'enfortiment del projecte de centre dels centres que pateixen la situació, creant una aliança amb una institució i oferint un acompanyament pedagògic.

-
- Cap del Servei de Suport a la Comunitat Educativa del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.
 - Exegidora fins a l'any 2023 de l'àmbit educatiu de la Paeria.
 - Tècnic en cap de la secció de planificació educativa i tècnica responsable de l'Oficina Municipal d'Escolarització de Lleida
 - Regidor responsable d'educació a Reus fins l'any 2023.
 - Tècnica responsable de l'Oficina Municipal d'Escolarització de Reus.

Seguint el model de Most Similar Systems Design (MSSD), s'han escollit casos representatius (ciutats amb un nivell de segregació escolar molt alt) i comparables per la seva escala i composició sociodemogràfica, però que han desplegat un conjunt d'actuacions diferenciades per a fer front a una mateixa situació, la segregació escolar.

A partir de l'exploració prèvia de les competències municipals en camp educatiu que podrien emprar-se potencialment per incidir en els nivells de segregació escolar dels municipis, s'han classificat les diferents actuacions i mesures previstes. D'aquesta manera, l'anàlisi ha estat una comparació sincrònica (de governs locals diferents) però no diacrònica (delimitant les polítiques al període entre 2019 i 2023). I s'ha analitzat el contingut d'aquestes polítiques per tal d'identificar línies estratègiques que podrien tenir un impacte diferent en l'escola com a palanca social. Segons l'escala de generalitat de Collier i Levitsky (1997), la nostra recerca es trobaria en un punt d'extensió baixa (en incloure's tan sols dos casos: Reus i Lleida) i un alt grau d'intensitat (ja que es durà a terme una àmplia observació de diverses accions i mesures en context municipal).

4. ANÀLISI

4.1. EL MARC DE COMPETÈNCIES EN MATÈRIA EDUCATIVA

Quan parlem de **competència pública** ens referim a "l'atribució de potestats específiques i concretes per actuar en relació amb una matèria determinada" (Bonet i Ubasart, 2010:31). Podent ser pròpies quan són establertes per llei i exercides en règim d'autonomia; delegades per part d'un nivell d'administració superior; voluntàries, quan hi ha una voluntat i capacitat de dur-les a terme malgrat que no siguin obligatòries pel tram poblacional on es troba el municipi; o addicionals si el servei prestat és complementari al d'altres administracions.

En l'article 27 del màxim document legislatiu d'ordenació i regulació de l'Estat Espanyol, la Constitució espanyola de 1978, l'educació és considerada un dret de tota la ciutadania, es reconeix la llibertat d'ensenyament i s'estableix que l'educació bàsica ha de ser obligatòria i gratuïta. En el cas espanyol el model és descentralitzat⁷, les competències educatives estan repartides entre els diferents nivells administratius, havent-hi simetria de les competències regionals entre les comunitats autònomes.

Les competències locals en matèria educativa⁸ queden recollides en diferents documents legislatius, a continuació es descriuran aquelles relatives al cas que ens ocupa, l'educació primària obligatòria.

En primer lloc, la Llei 7/1985 Reguladora de les Bases de Règim Local (LRBRL) reconeix en l'article 25, per una banda, que el municipi pugui promoure activitats i prestar serveis públics que contribueixin a la satisfacció de les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal. I, per l'altra, la participació en la programació de l'ensenyament; la cooperació amb l'Administració Educativa en crear, construir

⁷ Per descentralització s'entén la transferència de competències polítiques relatives a la planificació, la direcció, el finançament i l'assignació de recursos educatius des del govern central cap a unitats subnacionals, siguin regionals, provincials o locals (Pedró, 2009:21).

⁸ Per veure de manera més detallada les competències en àmbit d'educació dels diferents nivells de govern a l'Estat Espanyol vegeu la figura 1 en l'apartat 8.1 dels annexos.

i sostenir centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió; i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria. A més, en l'article 28 de la mateixa llei es reconeix la possibilitat de dur a terme activitats complementàries relatives a l'educació entre altres àmbits.

En l'article 84.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de l'any 2006, reconeix als governs locals la participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal; el manteniment i aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics; i el calendari escolar. Es torna a esmentar la vigilància de l'escolaritat i s'inclou la presència en els òrgans de consulta i participació (els consells escolars⁹), així com el manteniment d'edificis i instal·lacions de centres públics.

La Llei 12/2009 d'Educació (LEC), en l'article 162, estableix col·laboracions entre la Generalitat i els ens locals, així com la constitució de consorcis educatius. L'article 159 reconeix la participació en la determinació de l'oferta educativa en context territorial; en el procés d'admissió en els centres que presenten el Servei d'Educació de Catalunya de llur territori; la possibilitat d'establir convenis de col·laboració per delimitar competències i responsabilitats; la coordinació dels serveis socials amb serveis educatius per vetllar per l'interès de l'infant; la promoció i aplicació de programes dirigits a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts; la possibilitat d'assumir la gestió dels serveis de menjador, transport i altres serveis escolars per mitjà d'un acord del Govern; i torna a esmentar la vigilància de l'escolarització.

Finalment, en l'article 176, dedicat a les zones educatives definides com a "unitats de programació de l'oferta educativa a les quals es poden atribuir per reglament funcions de coordinació de les actuacions en el sistema educatiu i dels recursos humans i econòmics que les administracions hi aportin", queda establert que

⁹ A l'article 172 de la LEC es descriuen els consells escolars com "organismes de consulta i de participació dels sectors afectats respecte de la programació general de l'ensenyament no universitari dins l'àmbit de les àrees territorials en què s'estructura l'Administració educativa".

cadascuna d'aquestes ha de garantir l'oferta suficient de places en els ensenyaments obligatoris i una distribució equilibrada dels alumnes.

Les competències locals en matèria educativa s'exerceixen a través de les Regidories d'Educació o els Instituts Municipals d'Educació (la Moncloa, 2019).

No obstant, encara que la Carta Europea d'Autonomia Local protegeixi jurídicament l'autonomia local, definida com el "dret i capacitat efectiva de les entitats locals per ordenar i gestionar una part important dels assumptes públics, en el marc de la Llei, sota la seva pròpia responsabilitat i en benefici dels seus habitants" (art. 3 CEAL, 1989); i reculli el principi de subsidiarietat, segons el qual "l'exercici de competències ha d'incumbir preferentment aquelles entitats més properes a la ciutadania" (Bonet i Ubasart 2010:27), les competències locals en matèria educativa són escasses en comparació a la resta de nivells de govern. La normativa ha recollit de manera preeminent competències en àmbit no obligatori com seria el primer cicle d'educació infantil, l'educació fora de l'horari escolar o l'educació en el lleure, cosa que instiga a que l'acció dels ens locals tendeixi a ser subsidiària, de cogestió o de responsabilitat compartida entre la Generalitat, els Ajuntaments i els Consells Comarcals (Diputació de Barcelona, s.d.). Tot i això, cal destacar la creació de nous serveis educatius com les oficines municipals d'escolarització (OME), la importància de les quals rau en el fet de ser les encarregades de garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats en l'accés a l'educació (Ibíd.), quelcom cabdal en la lluita contra la segregació escolar.

4.2. LA SEGREGACIÓ ESCOLAR A CATALUNYA

Des de l'any 2019¹⁰ la tendència general del sistema educatiu català ha estat la minoració de la segregació escolar, tant en la que es refereix a la nacionalitat de l'alumnat com aquella per concurrència de necessitats educatives específiques. La figura 2 mostra l'evolució dels índex de dissimilitud¹¹, desagregats en l'etapa d'educació primària als centres catalans entre els cursos 2015/2016 i 2023/24, on s'observa que el decreixement no ha estat continu.

Figura 2. Taula de l'evolució dels nivells de segregació escolar en l'etapa d'educació primària a Catalunya (2015- desembre 2023)

	2015 / 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024 (oct.)
En funció de la nacionalitat de l'alumnat	0,47	0,45	0,44	0,44	0,41	0,40	0,37	0,34	0,33
En funció de la concurrència de necessitats educatives específiques de l'alumnat	0,48	0,36	0,38	0,37	0,33	0,40	0,41	0,40	0,39

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Síndic de Greuges (2023 i 2024) extretes del Departament d'Educació

Concretament, en les dades en funció de la concurrència de necessitats educatives específiques s'observa un breu període d'alça entre els cursos 2020/21 i 2021/2022 que després torna a disminuir fins a l'actualitat, situant-se en el 0,39.

¹⁰ Any en què es va signar el Pacte contra la Segregació Escolar a Catalunya.

¹¹ Interpretant-se aquesta dada com la proporció d'alumnes que haurien de canviar d'escola per a que la distribució fos perfectament igualitària.

No obstant, fixant-nos en la dada objectiu, un índex de dissimilitud del 0,18¹² en educació primària en funció de la nacionalitat de l'alumnat (Síndic, 2024:9), encara queda molta feina per fer.

Tal com es descriu en el Pacte Contra la Segregació Escolar a Catalunya, la segregació escolar no només limita les oportunitats de desenvolupament de l'alumnat —especialment d'aquell que es troba en una conjuntura desfavorable— i compromet la convivència i cohesió social present i futura, sinó que també vulnera el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats, protegit per la Convenció de les Nacions Unides dels drets de l'infant i per la legislació en matèria d'educació (Síndic de Greuges, 2019:3). És per aquest motiu que en els diferents informes de seguiment del Pacte, per tal d'evitar que la segregació es torni un fenomen persistent, s'emfatitza la necessitat d'actuació més enllà de reformes en el finançament dels centres i generar consensos i compromisos (Ibíd.).

¹² Dada establerta en l'informe més recent (2024) de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021, publicat pel Síndic de Greuges.

4.3. ANÀLISI DELS MUNICIPIS

La signatura del Pacte Contra la Segregació Escolar a Catalunya ha portat a un decreixement general dels índex de dissimilitud¹³, no obstant, la segregació escolar continua sent considerada pels experts un dels reptes actuals del sistema educatiu català.

Les ciutats de Reus i Lleida han estat escollides com a casos d'estudi per situar-se en el grup de municipis de més de 10.000 habitants amb un nivell de segregació escolar molt alt durant el curs 2018/2019, tenint uns índexs de dissimilitud a primària per sobre del 0,4 —0,45 i 0,49, respectivament (Cuevas, 2020); i entre els 30 municipis Catalans de més de 5.000 habitants amb els nivells de segregació a primària més elevats durant el curs 2022/2023 (Síndic de Greuges, 2024).

Tot i que la tendència general favorable indica que s'estan implementant mesures amb efectes positius, l'evolució de les dades dels municipis triats no ha estat contínua ni estable com es mostrarà a continuació de manera detallada.

4.3.1. EL CAS DE LA CIUTAT DE REUS

Reus l'any 2022 comptava amb 106.741 habitants, sent el 17,36% població estrangera (Idescat, 2022). Disposa de 30 centres d'educació infantil i primària, sent 20 de titularitat pública (Ajuntament de Reus, s.d. c) i 12 d'aquests identificats com centres de màxima complexitat per al curs 2021/2022 (USTEC-STEs (IAC), s.d.). Es segueix un model de zonificació escolar de proximitat en funció del criteri 3+2¹⁴, una decisió que té per objectiu afavorir la proximitat al domicili familiar i garantir l'oferta de places tant de titularitat pública com concertada (Ajuntament

¹³ Vegeu l'evolució de les dades generals de Catalunya en la figura 2 de l'apartat 4.2.

¹⁴ En el model de 3+2 no hi ha zones escolars delimitades, sinó que per a la ubicació del domicili de cada alumne es calcula de manera personalitzada els 3 centres educatius públics i 2 de titularitat privada o concertada més propers.

Anteriorment, s'havia implementat el model 3+1 (Ajuntament de Reus, 2009), el canvi va generar una resposta de l'oposició del govern, però un estudi independent realitzat per dos professors de la Universitat Autònoma de Barcelona va concloure que no tenia un impacte determinant en la distribució dels alumnes (Olària, s.d.)

de Reus, 2012). S'han desenvolupat diferents plans municipals¹⁵ que podrien incidir en la resolució de la problemàtica, però que, per contra, també podrien haver reforçat l'oferta educativa concertada.

Un índex de Gini¹⁶ del 31,7% i un coeficient P80/20¹⁷ del 2,9% (INE, 2021) indiquen l'existència de certa segregació residencial per motius socioeconòmics¹⁸. Tot i això, no existeixen grans distàncies entre les diferents zones ni barreres físiques com rius o grans carreteres que impedeixin la mobilitat interna en la ciutat.

El mateix any en què es va signar el Pacte Contra la Segregació Escolar a Catalunya, el govern municipal de la ciutat de Reus va encarregar un estudi que evidenciava les diferències entre les famílies dels alumnes dels centres principalment per motius de renda i origen (Olària, 2019).

Figura 4. Taula de l'evolució dels nivells de segregació escolar en l'etapa d'educació primària a Reus (2018- 2023)

	2018/ 2019	2021/2022	2022/2023
En funció de la nacionalitat de l'alumnat	0,45	0,39	0,36
En funció de la concurrència de necessitats educatives específiques de l'alumnat	0,27	0,39	0,36

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Síndic de Greuges (2024) extretes del Departament d'Educació

¹⁵ El Pla Local d'Educació 2022-2027, el Pla Educatiu d'Entorn o el Pla Local d'Infància i Adolescència 2021-2024.

¹⁶ L'índex de Gini és una mesura de desigualtat que mostra entre 0 i 100 la diferència entre els ingressos que reben els ciutadans d'un territori determinat. Sent 0 la igualtat perfecta i 100 la desigualtat perfecta.

¹⁷ El coeficient P80/20 indica el percentatge que la renda del 20% de la població amb menor renda representa sobre el 20% de la població amb major renda. Sent 0 desigualtat màxima i 100 màxima igualtat.

¹⁸ Vegeu la figura 3 en l'apartat 8.2 dels annexos on es mostra el mapa de distribució de la renda mitjana per llar en els diferents districtes del municipi.

Com mostra la figura 4, hi ha hagut una millora general en les dades de segregació escolar durant els últims 5 cursos. Tot i això, l'índex de dissimilitud en funció de la concurrència de necessitats educatives específiques de l'alumnat per al curs 2022/2023 era del 0,36¹⁹ una dada que representa una millora del 0,03 respecte del curs anterior, però un empitjorament respecte del curs 2018/2019. Pel que fa a la distribució de l'alumnat en funció de la seva nacionalitat, les dades de dissimilitud de la ciutat se situen per sobre de la mitjana catalana (vegeu taula 1). Segons l'Informe de progrés sobre el desplegament del Decret 11/2021 del Síndic de Greuges més recent (2024), Reus és una de les ciutats que continua tenint centres públics de molt alta complexitat sense pla educatiu d'entorn. Tot i això, la ciutat compta amb una Oficina Municipal d'Educació (Fundació Bofill, 2020), i és signatària del Pacte Contra la Segregació Escolar, factors considerats clau a l'hora de mitigar la segregació escolar.

Pel que respecta a la composició del govern de la ciutat, hi ha hagut un canvi en la composició del consistori en les dues últimes legislatures²⁰, de manera que la regidoria competent en matèria educativa ha passat d'estar inclosa en la regidoria de Cultura i Educació sota la responsabilitat d'un regidor del partit Esquerra Republicana de Catalunya (Ajuntament de Reus, s.d; Ajuntament de Reus, s.d.g; Decret 2019011378 de 2019 de l'Ajuntament de Reus) a estar a càrrec d'una regidora del Partit Socialista de Catalunya en la regidoria d'Educació i Ciutadania (Ajuntament de Reus, s.d. b i Ibíd, s.d. f), el que podria comportar un canvi en la direcció de les polítiques públiques desenvolupades.

¹⁹ Dada extreta de l'Informe de progrés sobre el desplegament del decret 11/2021 del Síndic de Greuges, publicat el gener de 2024, ja que la publicació anterior (de gener de 2023) del mateix informe indicava un índex de dissimilitud del 0,4, el que representaria un empitjorament de la situació.

²⁰ Vegeu la figura 5 en l'apartat 8.3. dels annexos.

4.3.2. EL CAS DE LA CIUTAT DE LLEIDA

Lleida comptava amb 140.797 habitants l'any 2022, sent el 20,69% població de nacionalitat estrangera (Idescat, 2022b). Actualment, disposa de 44 centres d'educació infantil i primària, sent 26 de titularitat pública (Servei Educatiu del Segrià, s.d.) i 12 d'aquests classificats com centres de màxima complexitat per al curs 2021/2022 (USTEC-STEs (IAC), s.d.).

Pel que respecta a les dades del nivell de segregació escolar, tal com s'observa en la figura 6, l'índex de dissimilitud en funció de la nacionalitat de l'alumnat era del 0,49 (molt alt) el curs 2018/2019 i ha disminuït de manera constant fins a l'actualitat, arribant a situar-se en el 0,38. En canvi, el nivell de segregació escolar en funció de la concurrència de necessitats educatives específiques de l'alumnat ha empitjorat en el mateix període, havent passat del 0,34 el curs escolar 2018/2019 al 0,46 per al curs 2022/2023. Així i tot, s'han desenvolupat grans polítiques d'escala municipal ²¹ que podrien incidir en la resolució de la problemàtica.

Figura 6. Taula de l'evolució dels nivells de segregació escolar en l'etapa d'educació primària a la ciutat de Lleida (2018- 2023)

	2018/ 2019	2021/2022	2022/2023
En funció de la nacionalitat de l'alumnat	0,49	0,43	0,38
En funció de la concurrència de necessitats educatives específiques de l'alumnat	0,34	0,36	0,46

Font: Elaboració pròpia a partir de dades publicades pel Síndic de Greuges (2024) extretes del Departament d'Educació

²¹ D'entre aquestes iniciatives municipals hi trobem el Punt per l'equitat educativa, el Pla Local d'Infància 2020-2024, el Pla educatiu d'entorn 2020-2021 o el Pacte Local per a la Prevenció de la Segregació escolar a Lleida l'any 2022.

Pel que fa a la distribució territorial, tal com comentava en l'entrevista l'experta en segregació escolar de la Fundació Bofill, hi ha un alt grau de segregació residencial, concretament, un índex de Gini del 32,7% i un coeficient P80/20 del 2,9%²². A diferència de la ciutat de Reus, sí que hi ha una distància física considerable entre els diversos punts de la ciutat i hi ha hagut una dinàmica de deslocalització dels centres escolars amb més prestigi als afores de la ciutat. Fins i tot 6 es troben fora del municipi (3 públics i 3 privats), el que els tècnics i la regidora anomenen “centres transportats”. Aquests no només generen barreres físiques d'accés, sinó que en localitzar-se fora del municipi provoquen que les dades observades siguin millors que la realitat.

Pel que respecta a la composició del ple de l'ajuntament, s'identifica en la Paeria una forta similitud amb l'Ajuntament de Reus (vegeu apartat 6.1.) en tant que les últimes eleccions celebrades l'any 2023 han provocat un canvi d'alcaldia, guanyant-la el Partit Socialista de Catalunya²³. Perdent el grup municipal d'Esquerra Republicana de Catalunya la regidoria d'educació que es trobava agrupada amb cooperació, drets civils i feminisme (La Paeria, s.d. c) i que ha passat a estar sota la responsabilitat d'un regidor del PSC conjuntament amb els sectors de joventut, educació i ocupació per a la legislatura 2023-2027 (La Paeria, s.d. b).

²² Vegeu la figura 7 en l'apartat 8.2 dels annexos on es mostra la distribució de la renda mitjana per llar en els diferents districtes de la ciutat.

²³ Vegeu la figura 8 en l'apartat 8.3. dels annexos.

5. RESULTATS D'ANÀLISI

L'any 2021 la Fundació Bofill publicava un document²⁴ que pretenia orientar les polítiques dessegregadores locals destacant tres mesures fonamentals: la programació ajustada a l'oferta educativa, la detecció i distribució d'alumnat vulnerable, i la gestió equilibrada de la matrícula viva. Aquestes caldria complementar-les amb estratègies d'acompanyament i orientació a les famílies, i un mapa escolar adequat. Sent també eines clau l'Oficina Municipal d'Escolarització, la Comissió de Garanties d'Admissió i el disseny de mesures més enllà dels processos d'escolarització com projectes singulars o extraescolars compartits.

Lleida i Reus compleixen tant les mesures fonamentals com les actuacions complementàries en la línia proposada, tot i així, no existeix cap recull exhaustiu de les actuacions concretes de cada municipi. A partir de la revisió documental de la documentació publicada pels respectius ajuntaments i les entrevistes a regidors i tècnics realitzades, s'han recopilat les mesures desenvolupades a Reus i Lleida entre 2019 i 2023 que podrien haver incidit en la segregació escolar, classificades segons les competències locals en matèria educativa on s'emmarquen²⁵.

Primerament, s'observa que la concepció de la segregació és molt similar entre tots els agents entrevistats i coincideix amb la definició d'experts (Bonal i Cuevas, 2019; Benito i González, 2007). Repetint-se idees de distribució desigual d'alumnat, barreres d'accés a determinats espais, inequitat, no representativitat de la diversitat real i separació²⁶. A més d'un ample consens en considerar la segregació escolar com un dels principals reptes del sistema educatiu actual, que afecta la ciutat i sobre la qual cal una intervenció per part de l'administració

²⁴ Document elaborat a partir dels continguts exposats en el seminari Segregació escolar: quin és el problema i quines polítiques municipals funcionen.

²⁵ Vegeu les taules d'anàlisi en les figures 9 i 10 de l'apartat 8.4 dels annexos.

²⁶ Vegeu les definicions de segregació escolar completes dels diferents perfils entrevistats en l'apartat 8.12 dels annexos

pública. Malgrat això contradigui la idea de conflicte en la definició d'una situació com a problemàtica sobre la qual cal una intervenció pública (Poom, 2011), denota que els agents que defensaven la problemàtica l'han definit amb èxit i que aquesta ha entrat satisfactòriament en l'agenda pública actual.

No obstant, les estratègies²⁷ dels dos municipis divergeixen substancialment i això, tal com apuntaven Rizvi i Lingard (2010), es podria deure a la manera com els *policymakers* perceben la problemàtica i la seva capacitat d'intervenir-hi.

Reus destaca per haver desenvolupat un volum considerable d'activitats complementàries emmarcades en el PEE i el PLE, 18 en comparació a les 9 de Lleida. Una explicació a l'aposta del municipi per aquesta línia estratègica s'explica pel fet que el regidor responsable de l'àmbit educatiu també ho fos en l'àrea cultural, de fet, el mateix reconeixia que una de les línies de treball de la regidora era l'educació 360 i que en els projectes es buscava aquest nexa entre educació i cultura perquè *“educació no és només ensenyament, per tant, revertir la segregació no té només a veure amb l'escolarització, té a veure amb moltíssimes altres coses que tu sí pots fer”* [regidor Reus].

Lleida, en canvi, ha bolcat els seus esforços en la promoció i prestació d'activitats i serveis que contribueixin a la satisfacció i aspiracions de la comunitat veïnal (35). I destaca per dissenyar mesures per intervenir en el procés de matriculació (12), informant i acompanyant a les famílies. En aquest cas, la decisió d'apostar per aquesta via es deu principalment a la iniciativa i motivació de les figures tècniques responsables i a la seva manera d'entendre la seva tasca i les responsabilitats del càrrec. Evidenciat en comentaris com *“el paper dels ajuntaments, de les OMEs és apropar, desgranar la llei i fer-la efectiva”* [tècnica Lleida] o *“nosaltres entenem que escolaritzar és quan el nen o la nena està, sentat a classe i amb les necessitats bàsiques cobertes. I que per tant, ens atorguem el dret, que tot i haver estat assignat, que tot i haver estat matriculat o matriculada en el centre, si hi ha el malestar d'aquella família nosaltres li hem de donar resposta”* [tècnic Lleida]. Així i tot, a Lleida no s'ha assumit, però sí incidit en la gestió de serveis com transport escolar i beques per a menjador o material escolar (15 mesures, mentre

²⁷ Vegeu les mesures d'ambdós municipis classificades segons les competències municipals en educació en les figures 9 i 10 de l'apartat 8.2 dels annexos.

a Reus només 2²⁸); i en la garantia d'oferta de places suficients i distribució equilibrada (11 davant les 2 actuacions de Reus). Cal comentar, però, que una quantitat significativa de les mesures observades es troben reconegudes en els documents oficials del Pla Local per a la Prevenció de la Segregació Escolar però no han arribat a desenvolupar-se en els Plans anuals que, com comentava la regidora de la Paeria, estan aturats.

Tot i no haver-hi cap esfera competencial buida, destaquen en ambdós municipis, per la poca presència d'actuacions, els dominis de: participació en la programació de l'ensenyament, el manteniment d'edificis i instal·lacions i la promoció de programes dirigits de manera concreta a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts.

Les competències en camp educatiu es troben principalment sota la responsabilitat de l'administració autonòmica, si bé és cert que els municipis participen en escolarització i planificació educativa, és el Departament d'Educació qui té l'última paraula. Tot i això, en ambdós municipis *"hi ha certes similituds en el sentit d'aquesta voluntat, no només política sinó també tècnica de desplegament de mesures contra la segregació escolar"* [experta Fundació Bofill], però el rol principal dels municipis acaba sent el d'insistir i pressionar per a que les mesures aprovades es duguin a terme.

Els regidors d'ambdues ciutats coincidien en creure que les localitats tenen competències suficients per fer front a la segregació escolar i que, en tot cas, no en volen més, però *"els agents locals haurien de tenir un paper més vinculant en els espais en els quals participem"* [regidor Reus] i *"recursos sempre en falten perquè, en general, els ens locals estem molt infrafinançats"* [regidora Lleida].

Es valida la primera de les hipòtesis plantejades: Les administracions públiques municipals de Reus i Lleida disposen d'un marge competencial suficient per

²⁸ Tal com va comentar la Tècnica de l'Oficina Municipal d'Escolarització de Reus, no s'assumeix el servei de transport perquè l'Associació de Transport Metropolità de l'Àrea de Tarragona compta amb una targeta de transport gratuïta per menors de 16 anys que substitueix, per duplictat de serveis l'antiga TxE (Targeta de bus gratuïta per a escolars de reus entre 4-11 anys per als dies lectius).

implementar polítiques amb un impacte positiu mesurable sobre les dades de segregació escolar tot i haver pogut seguir estratègies diferenciades d'intervenció social. Tot i això, es rebutja la segona: les administracions municipals no han emprat de manera completa el seu ventall de competències en matèria educativa per fer front a la segregació escolar. No s'ha observat un buit total de mesures en cap de les àrees, però en tant que els municipis poden fer ús dels dominis competencial de maneres diverses encara queda marge d'aprofitament.

Però, si les localitats creuen que tenen competències suficients i utilitzen les disponibles, per què les dades no milloren o no ho fan en la mesura desitjada? Per una banda, com comentava el regidor reusenc, les dades permeten veure certes evolucions, no obstant, *“el treball de la lluita contra la segregació escolar és un treball molt... És que no diria ni a mig termini, segurament és un treball molt a llarg termini”*. Com apuntava l'experta en segregació escolar de la Fundació Bofill: *“en segregació escolar no hi ha cap fórmula màgica, és una suma de diferents mesures, que creuades entre si, poden donar-te els bons resultats”*.

6. CONCLUSIONS

La publicació de recerques d'organitzacions especialitzades com la Fundació Bofill i informes d'escala supramunicipal com els PISA, han afavorit el reconeixement de la segregació escolar com a problemàtica vigent sobre la qual cal una actuació pública. Tanmateix, no existeix cap recull de les mesures desenvolupades pels municipis. Així, el principal valor d'aquesta recerca és haver documentat què han fet els municipis seleccionats en la matèria des de la signatura del Pacte Contra la Segregació Escolar i identificar línies estratègiques amb diferents impactes a llarg termini.

S'ha pogut demostrar la primera hipòtesi plantejada, que les administracions públiques municipals disposen d'un marge competencial suficient per a fer polítiques amb un impacte positiu. Però no la segona ja que les administracions han utilitzat el ventall de competències disponibles, però no les han aprofitat de manera exhaustiva. Així, s'ha pogut observar que les estratègies poden prendre formes diverses no només segons les prioritats dels governs (Rizvi i Lingard, 2010), sinó també a partir de la iniciativa dels tècnics per desglossar i interpretar la llei i les aliances entre administracions.

D'aquesta manera, a Reus, on educació i cultura compartien regidoria, la principal estratègia de treball ha estat l'educació 360, posant en evidència el nexa entre aquestes dues esferes. En canvi, a Lleida, la concepció d'escolarització sensiblement àmplia dels tècnics els ha portat a què l'estratègia d'actuació predominant sigui l'acompanyament de famílies, infants i joves a través d'iniciatives diverses.

En ambdós casos la intenció d'evitar que l'escola esdevingui un espai de segregació i polarització social ha quedat manifesta. No obstant, s'han seguit línies d'actuació divergents envers una problemàtica comuna que comportarà un impacte diferent. Encara que a Lleida s'hagin desenvolupat un nombre considerablement superior de mesures, l'estratègia reusenca ha tingut un impacte sensiblement més positiu en les dades de segregació escolar publicades (Síndic, 2024).

Els resultats observats indiquen la importància de l'estructura de l'administració pública i les aliances entre administracions a l'hora d'escollir les estratègies d'intervenció. Demostrant que sovint l'origen de les decisions preses no és una motivació ideològica sinó que depèn dels recursos dels quals disposen, la distribució de les competències dins la mateixa administració local, i la diagnosi de la problemàtica dels *policymakers*.

D'altra banda, encara que la segregació escolar sigui una problemàtica manifesta en el camp de l'educació, té una arrel social evident. Com destacava la tècnica del Departament d'Educació: *“no hem de ser tan reduccionistes i deixar-ho en el món educatiu. Perquè al món educatiu, al final, li estem carregant de tot allò que la societat és incapaç de fer per si sola (...) de la societat en som tots responsables”*. En tot cas, les mesures que vetllen per una escolarització equilibrada afavoriran la minimització dels efectes de la “motxilla” social (la qual, com comentava un dels tècnics de Lleida arribaria a definir el 85% dels resultats de les proves PISA a 4t de l'ESO) i a que l'alumnat es pugui beneficiar de l'anomenat “efecte company” en esferes com el rendiment escolar (Reardon et al, 2022; Sass, 2013; Krüger, 2020; Cañadell, 2015). Així com també, com destacaven els tècnics de la Paeria, serien contribuirien en àmbits com la integració i cohesió social, o la disminució d'actituds racistes, meritocràtiques i aporofòbiques. Idees que generen tensions socials i conflictes polítics, actualment en auge arreu d'Europa pel suport dels partits d'extrema dreta.

7. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Ajuntament de Reus (2022) *Pla Local d'Educació de Reus 2022-2027*. Recuperat de <https://transparencia.reus.cat/ajuntament-de-reus/fitxers/c-programacio-i-planificacio/plans/vigent/pla-local-deducacio-de-reus-2022-2027>

Ajuntament de Reus (3 de febrer 2012) *Zonificació escolar: Àrees escolars de proximitat*. Recuperat de <https://www.reus.cat/sites/reus/files/120203%20Zonificaci%20Escolar.pdf>

Ajuntament de Reus (s.d.) *Consistoris des del 1979*. Recuperat de <https://www.reus.cat/ajuntament/composicio-del-consistori-2019-2023>

Ajuntament de Reus (s.d. b) *Consistori 2023-2027*. Recuperat de <https://www.reus.cat/ajuntament/composicio-del-consistori-2023-2027>

Ajuntament de Reus (s.d.c) *Educació*. Recuperat de <https://www.reus.cat/serveis/educacio>

Ajuntament de Reus (s.d.d) *Guia de centres educatius*. Recuperat de [https://www.reus.cat/centres-educatius?tipus-ensenyament\[\]=128](https://www.reus.cat/centres-educatius?tipus-ensenyament[]=128)

Ajuntament de Reus (s.d.e) *Pla Educatiu d'Entorn*. Recuperat de <https://www.reus.cat/serveis/pla-educatiu-dentorn>

Ajuntament de Reus (s.d.f) *Organigrama Ajuntament de Reus 2023-2027*. Recuperat de <https://transparencia.reus.cat/ajuntament-de-reus/fitxers/organitzacio-institucional-i-organitzativa/organigrames/organigrama-politic-23-27-v20231020.pdf>

Ajuntament de Reus (s.d.g) *Organigrama polític 2019-2023*. Recuperat de <https://transparencia.reus.cat/ajuntament-de-reus/fitxers/organitzacio-institucional-i-organitzativa/organigrames/organigrama-politic-2019-2023-v2.pdf>

Ball, S. (2021) *The Education Debate* (4ta ed.) Bristol: The Policy Press

Blanco, I. (2004) *Governance Urbana i Polítiques d'Inclusió Sòcio-Espacial: Una Anàlisi Comparada Entre Els Casos Del Raval i de La Trinitat Nova*. Universitat Autònoma de Barcelona.

Benito, R. i González, I. (2007). *Processos de segregació escolar a Catalunya*. Barcelona: Mediterrània

Bonal, X. (2012a). *Municipis contra la segregació escolar: Sis experiències de política educativa local*. Polítiques. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Bonal, X. (2012b). *La lluita contra el fracàs escolar: Informe del departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, per a la jornada del XVII*

Fòrum Local d'Educació. Diputació de Barcelona. Àrea de Coneixement i Noves Tecnologies. <https://ddd.uab.cat/record/171137>

Bonal, X. i Cuevas, J. (2019) *Combatre la segregació escolar: de l'amenaça a l'oportunitat*. Fundació Jaume Bofill. Recuperat de <https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/p/a/q/x/t/0/y/6/o/guia-segregacio-escolar.pdf>

Bonet, J., AUBasart, G. (2010). *Guia de Govern Local*. Barcelona: Icaria

Bourdieu, P.. "Las estrategias de conversión". A Bourdieu, P. *La distinción*, pp.122-165. Madrid: Taurus, 1988.

Brugué, Q. (2004). "Modernizar la Administración. Burocràcia, Nueva Gestión Pública y Administración Deliberativa", *Revista del CLAD Reforma y Democràcia* (29).

Burke, M. i Sass, T. (2013) Classroom Peer Effects and Student Achievement *Journal of Labor Economics* 31:1, 51-82. Recuperat de <https://www-journals-uchicago-edu.ere.uab.cat/doi/epdf/10.1086/666653>

Cañadell, R. (13 de febrer 2015). El dret a escollir centre educatiu. *El diari de l'educació*. Recuperat de <http://diarideleducacio.cat/el-dret-escollir-centre-educatiu/>

Carabaña, J. (2023) *La segregación social entre centros, un dudoso problema del sistema escolar*. Madrid: Fundación Europea Sociedad y Educación.

Carta Europea de Autonomia Local, del 15 d'octubre de 1985, Boletín Oficial del Estado, 47 § 4370. (1989)

Coleman, J.S. (1987) "The Relations between School and Social Structure." A *The Social Organization of Schools: New Conceptualizations of the Learning Process*, edited by Maureen T. Hallinan, 177-204. Boston, MA: Springer US. Recuperat de https://doi.org/10.1007/978-1-4899-0468-3_8

Collier, D. i Levitsky, S. (1997). Democracy with Adjectives: Conceptual Innovation in Comparative Research. *World Politics*, 49(3), 430-451.

Consell Escolar Municipal (2022) *Pacte Local per a la Prevenció de la Segregació Escolar a Lleida*. Recuperat de <https://educacio.paeria.cat/pacte-local-1/PACTELOCALPERLAPREVENCIDELASEGREGACIALLEIDA.pdf>

Constitució Espanyola, de 29 de desembre de 1978. Boletín Oficial del Estado. 311 § 31229 (1978)

Cuevas, J. (coord.) (2020) *Estat i evolució de la segregació escolar a Catalunya 2020*. Fundació Bofill. Recuperat de

https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/m/o/2/58s-informe_segregacio_290620.pdf

Decret 2019011378 de 2019 [Ajuntament de Reus] pel qual es defineixen les estructures administratives internes. 5 de juliol de 2019. Recuperat de https://transparencia.reus.cat/ajuntament-de-reus/fitxers/organitzacio-institucional-i-organitzativa/organigramas/2019/decret_2019011378_regidories-1.pdf

Diputació de Barcelona. (s.d.) *Mòdul 1. El treball amb l'administració educativa. Prestació i coordinació de Serveis*. Recuperat de https://media.diba.cat/diba/html/educacio/paaae/M1_El_treball_amb_ladmin_educ_Prestac_i_coord_de_serveis/002.html

Educagob (s.d.) *Ley de Educación*. Recuperat de <https://educagob.educacionyfp.gob.es/lomloe/ley.html>

Fundació Bofill. (2020) *Vols saber quin grau de segregació escolar té el teu municipi?*. Recuperat de https://obrirmeducacio.cat/uploads/docs/7/z/p/fdi-segregacio_municipis_290620.pdf

Fundació Bofill (2021) *Orientacions municipals per a reduir la segregació escolar: Quin és el problema oi quines polítiques funcionen*. Recuperat de <https://fundaciobofill.cat/publicacions/orientacions-reduir-segregacio-escolar>

Idescat (2022). *El municipi en xifres. Reus (Baix Camp)*. Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya <https://www.idescat.cat/emex/?id=431233&lang=en>

Idescat (2022b). *El municipi en xifres. Lleida (Segrià)*. Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya <https://www.idescat.cat/emex/?id=251207>

INE (2021) *Atlas de Distribución de Renta de los Hogares 2021*. Institut Nacional d'Estadística. Recuperat de https://www.ine.es/ADRH/?config=config_ADRH_2021.json&showLayers=renta_media_hogar_279&level=5

James, D. R., & Taeuber, K. E. (1985). Measures of Segregation. *Sociological Methodology*, 15, 1–32. <https://doi.org/10.2307/270845>

Kliczkowski (coord) (2014) *Polítiques educatives locals. El paper dels municipis en el nou context competencial i econòmic*. Informes Breus, nº50. Fundació Jaume Bofill. Recuperat de https://fundaciobofill.cat/uploads/docs/z/y/p/g/7/b/w/a/i/ib-50-web_seg.pdf

Krüger, N. (2020) Efectos Compañero En Contextos Escolares Altamente Segregados. *Revista electrónica iberoamericana sobre calidad, eficacia y cambio en educación*, 18 (4) 171–196. Recuperat de https://revistas.uam.es/reice/article/view/reice2020_18_4_007/12568

La Moncloa (2019). *Educación*. Recuperat de <https://www.lamoncloa.gob.es/espana/eh18-19/educacion/Paginas/index.aspx>

La Paeria (1 de juliol de 2019) *Acta de la sessió de Ajuntament Ple 9/2019*. Recuperat de <https://actes.paeria.cat/session/downloadItem/8a8380846b93234f016c41f2291e0075>

La Paeria (s.d.) *Grups municipals 2023-2027*. Recuperat de <https://www.paeria.cat/ca/ajuntament/grups-municipals>

La Paeria (s.d.b) *Xavier Blanco Pérez*. Recuperat de <https://www.paeria.cat/ca/ajuntament/grups-municipals/psc/xavier-blanco-perez>

La Paeria (s.d.c) *Sandra Castro i Bayona*. Recuperat de <https://www.paeria.cat/ca/ajuntament/grups-municipals/erc-am/sandra-castro-i-bayona>

Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'Educación. Boletín Oficial del Estado, 189 § 5422 (2009)

Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local. Boletín Oficial del Estado, 80 § 5392 (1985)

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. Boletín Oficial del Estado, 106 § 7899 (2006)

Llei Orgànica 6/2006, del 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Boletín Oficial del Estado, 172 § 13087 (2006)

Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la que es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educación. Boletín Oficial del Estado, 340 § 17264 (2020)

Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. Boletín Oficial del Estado, 295 § 12886 (2013)

Murillo, F. i Belavi, G. (2021). Differential Impact of School Segregation in the Performance of Native and Non-Native Students in Spain. *Journal of New Approaches in Educational Research*, 10(1), 85-100. doi:<http://dx.doi.org/10.7821/naer.2021.1.559>

Olària, J. (15 de maig 2019). La segregació escolar a Reus: econòmica i per origen familiar. *Catalunya diari*. Recuperat de <https://catalunyadiari.com/actualitat/estudi-segregacio-escolar-reus-origen-renda-2019>

Paeria.cat (s.d.) *Pla Educatiu d'Entorn. 2023-2024. Conveni entre el Departament d'Educació i la Paeria*. Recuperat de <https://nextgeneration.paeria.cat/web/pla->

educatiu-dentorn-2023-2024-conveni-entre-el-departament-deducacio-i-la-paeria/

Pedró, F. (2009) *Descentralització i municipalització de l'educació als països de l'OCDE*, Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona. CERI-OCDE.

Poom, J. (2011) La definición de un problema público a partir del enfoque de políticas públicas. Dins N. Pineda (coord.), *Modelos para el análisis de Políticas Públicas* (pp. 79-89). Mèxic: El Colegio de Sonora. Recuperat de <https://repositorio.colson.edu.mx/bitstream/handle/2012/44547/La%20definici%C3%B3n%20de%20un%20problema%20p%C3%BAblico%20a%20partir%20del%20enfoque%20de%20pol%C3%ADticas%20p%C3%BAblicas.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Reardon, S.F., Weathers, E.S., Fahle, E.M., Jang, H., i Kalogrides, D. (2022). Is Separate Still Unequal? New Evidence on School Segregation and Racial Academic Achievement Gaps. *CEPA Working Paper* No.19-06. Recuperat de Stanford Center for Education Policy Analysis: <http://cepa.stanford.edu/wp19-06>

Regidoria de Joventut, Educació i Ocupació (s.d.). *Pla Educatiu d'Entorn*. Recuperat de <https://educacio.paeria.cat/lleida-educa/a-les-escoles-instituts-i-col-legis/pla-educatiu-dentorn>

Regidoria de Joventut, Educació i Ocupació (s.d.a). *Pla anual de desenvolupament del Pacte Local per a la prevenció de la segregació escolar pel curs 2022-2023*. Recuperat de <https://educacio.paeria.cat/pacte-local-1/PLAANUAL2223.pdf>

Rizvi, F i Lingard, B. (2010) *Globalizing Education Policy*. Londres: Routledge

Sanabria, J.S. (2020). *Análisis de políticas públicas: metodologías y estudios de caso*. Universidad Nacional Autónoma de México (UNAM). Reuperat de <https://elibro-net.are.uab.cat/es/ereader/uab/228873>

Servei Educatiu del Segrià (s.d.) *Centres públics d'Educació Infantil i Primària - Lleida*. Recuperat de <https://antiga.sesegria.cat/publics-educacio-infantil-i-primaria>

Síndic de Greuges (2019). *Pacte contra la segregació escolar a Catalunya: Un compromís per a l'èxit educatiu*. Recuperat de https://www.sindic.cat/site/unitFiles/6058/Pacte_segrecacio_escolar_2018_definitiu.pdf

Síndic de Greuges (2023). *La segregació escolar a Catalunya. Informe de progrés sobre el desplegament del decret 11/2021*. Recuperat de https://www.sindic.cat/site/unitFiles/9129/Informe_Segregacio_escolar_gener2023_cat_def2.pdf

Síndic de Greuges (2024). *La segregació escolar a Catalunya. Informe de progrés sobre el desplegament del decret 11/2021*. Recuperat de

https://serveiseducatiu.xtec.cat/baixllobregat5/wp-content/uploads/usu1180/2024/01/Informe-seguiment-PSE-Decret-11_21_cat.pdf

Subirats, J., Knoepfel, P., Larrue, C., i Varonne, F. (2008) *Análisis y Gestión de Políticas Públicas*. Barcelona: Ariel.

Tarabini, A. (Dir.) (2018) *Les aliances Magnet: innovació per combatre la segregació escolar*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill

USTEC-STEs (IAC) (s.d.) *Llistat de Centres de Màxima Complexitat. Curs 2021-2022*. Recuperat de <https://www.sindicat.net/llistat-de-centres-de-maxima-complexitat-curs-2021-2022/>

Vallès, J.M. (2006) *Introducción a la Ciencia Política* (5ena ed.). Barcelona: Ariel

8. ANNEXOS

8.1. DISTRIBUCIÓ COMPETENCIAL EN MATÈRIA EDUCATIVA

Figura 1. Taula de distribució de competències en matèria d'educació entre la Generalitat de Catalunya i l'Estat espanyol

Administració General de l'Estat	Generalitat de Catalunya
Les competències s'exerceixen a través del Ministeri d'Educació i Formació Professional, encarregat de la proposta i execució de les directrius generals del Govern sobre matèria educativa. A més, també compta amb una Alta Inspecció educativa en cada Comunitat Autònoma, dedicada a la comprovació del compliment de la normativa i les condicions bàsiques que garantitzin la igualtat en matèria educativa, la inclusió dels aspectes bàsics en els currículums així com les condicions per a la obtenció dels títols. I la Conferència Sectorial d'Educació, un òrgan encarregat de facilitar la coordinació administrativa (Educatob, s.d.)	Les competències corresponents a les Comunitats Autònomes es desenvolupen a través de les Conselleries o Departaments d'Educació.

Figura 1. Taula de distribució de competències en matèria d'educació entre la Generalitat de Catalunya i l'Estat espanyol

Administració General de l'Estat	Generalitat de Catalunya
Llei Orgànica d'Educació (2006) L'article 6 bis estableix com a competència de l'Estat: - L'Ordenació general del sistema educatiu - La programació general dels ensenyaments - La fixació dels ensenyaments mínims - La regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals. - L'Alta inspecció i garantia del compliment de les obligacions dels poders públics	Estatut d'Autonomia (2006) En l'article 131 es reconeix la competència exclusiva en: - La Regulació dels òrgans de participació i consulta dels sectors afectats en la programació de l'ensenyament en el seu territori. - La creació, el desenvolupament organitzatiu i el règim dels centres públics. - La inspecció, avaluació interna del sistema educatiu, innovació, recerca, experimentació educatives i la garantia de la qualitat del sistema educatiu. - L'expedició i homologació de títols acadèmics i professionals estatals en matèria d'ensenyament no universitari I compartida en: - Programació, definició i avaluació general del sistema educatiu - Ordenació del sector de l'ensenyament, - activitat docent i educativa. - Establiment dels plans d'estudi - Accés, establiment i regulació dels criteris d'admissió i escolarització

Figura 1. Taula de distribució de competències en matèria d'educació entre la Generalitat de Catalunya i l'Estat espanyol

Administració General de l'Estat	Generalitat de Catalunya
Llei Orgànica per la que es Modifica la Llei Orgànica 2/2006 d'Educació Aquesta llei, pel que fa a les competències, suposa un retornal que establia la LOE 2/2006, derogant les ampliacions que afegia la Llei Orgànica de Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE 8/2013) com determinar els continguts comuns, els estàndards d'aprenentatge avaluable i l'horari lectiu mínim del bloc d'assignatures troncales en Educació Primària, Secundària Obligatòria i Batxillerat, entre d'altres.	Llei Educació (2009) Reconeix en l'article 158, que la Generalitat de Catalunya es competent per: - Regular, planificar, ordenar, supervisar i avaluar el sistema educatiu - Dictar normes reglamentàries (règim d'admissió, currículum, formació, requisits dels centres i procediments de creació, composició i competències dels òrgans de govern dels centres educatius públics, ordenació de la funció pública docent... - Establir un sistema propi de beques i ajuts a l'estudi - Elaborar i mantenir el mapa escolar, la programació educativa, les zones educatives i la programació de l'oferta educativa. - Crear i suprimir centres i serveis educatius - Expedir i homologar títols acadèmics i professionals. - Adoptar mesures i iniciatives per fomentar la convivència en els centres i la resolució pacífica de conflictes. - Determinar l'adscripció entre centres - Donar suport als centres públics en el desenvolupament dels projectes educatius - Assegurar la dotació de plantilles de personal i mitjans suficients. - Promoure la implicació i cooperació activa dels centres en l'entorn. - Garantir l'oferta adequada de places en centres públics

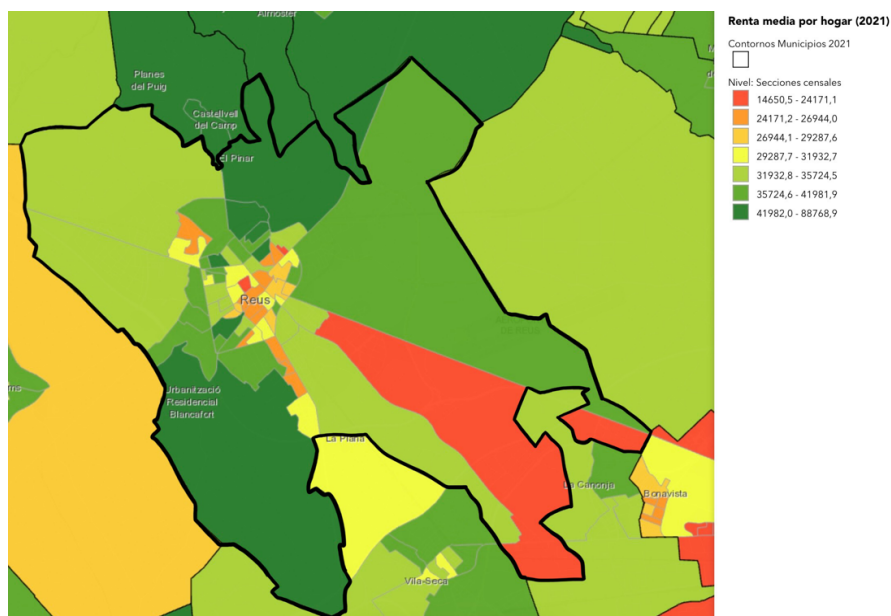
Figura 1. Taula de distribució de competències en matèria d'educació entre la Generalitat de Catalunya i l'Estat espanyol

Administració General de l'Estat	Generalitat de Catalunya
----------------------------------	--------------------------

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes d'Educagob (s.d.), la LOE 2/2006, la LOMCE 8/2013, la LOMLOE 3/2020, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (6/2006) i la LEC 12/2009.

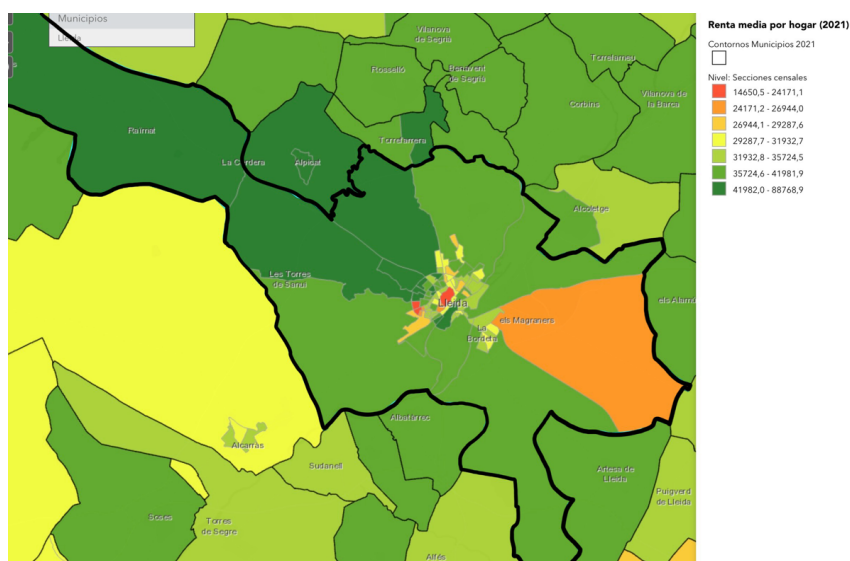
Cal comentar, també, que són els centres educatius els qui tenen l'autonomia en àmbit pedagògic, poden elaborar els seus propis projectes educatius, així com en l'àmbit de la gestió econòmica, a més de tenir total llibertat per a escollir les seves normes d'organització i funcionament (La Moncloa, 2019).

Figura 3. Mapa de la distribuci3 de la renda mitjana per llar de la ciutat de Reus (2021)

Font: Recuperat de INE (2021)

Figura 7. Mapa de la distribuci3 de la renda mitjana per llar de la ciutat de Lleida (2021)

Font: Recuperat de INE (2021)

8.3. LA COMPOSICIÓ DELS GOVERNS MUNICIPALS

Figura 5. Composició del ple de l'Ajuntament de Reus

Partits Polítics amb representació	2019-2023	2023-2027
JuntsxReus	7 regidors/es (alcaldia)	5 regidors/es
ERC-AM	6 regidors/es	5 regidors/es
PSC-CP	6 regidors/es	8 regidors/es (alcaldia)
Cs	2 regidors/es	—
CUP - Amunt	3 regidors/es	2 regidors/es
Ara Reus	2 regidors/es	2 regidors/es
No adscrits	1 regidors/es	1 regidors/es
VOX	—	2 regidors/es
PP	—	2 regidors/es

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes d'Ajuntament de Reus (s.d. b) i Ajuntament de Reus (s.d. f)

Figura 8. Composició del ple de l'Ajuntament de Lleida

Partits Polítics amb representació	2019-2023	2023-2017
Esquerra Republicana de Catalunya - Acord Municipal (ERC-AM)	7 regidors/es (alcaldia)	5 regidors/es
Partit dels Socialistes de Lleida (PSC)	7 regidors/es	9 regidors/es (alcaldia)
Junts per Catalunya Lleida (JXCAT)	6 regidors/es	5 regidors/es
C'S	3 regidors/es	—
Comú de Lleida	2 regidors/es	1 regidors/es
Partit Popular de Lleida (PP)	2 regidors/es	5 regidors/es
Vox	—	2 regidors/es

Figura 8. Composició del ple de l'Ajuntament de Lleida

Partits Polítics amb representació	2019-2023	2023-2017
------------------------------------	-----------	-----------

Font: Elaboració pròpia a partir de dades extretes de La Paeria (2019) i La Paeria (s.d.)

8.4. TAULES CLASSIFICATÒRIES DE LES MESURES MUNICIPALS

Figura 9. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Reus segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de l'Ajuntament de Reus
Promoció d'activitats i prestació de serveis públics que contribueixin a la satisfacció de necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal (LRBRL 7/1985)	Adhesió al Pacte contra la Segregació Escolar (2019)
	Activitats extraescolars d'esports i arts (PEE 2023-24) [Cap del Servei de Suport a la Comunitat Educativa del Departament d'Educació]
	Projecte Una Escola un Parc (ARE)
	Premis Angeleta Sensat (ARE)
	Participació del projecte Ciutats Educadores [Reus.cat]
	Incorporar les tasques que el nou decret d'admissió d'alumnat assigna a l'OME (PLE 2022-27)
	Elaboració d'un Pacte Local a favor de l'escolarització equilibrada (PLE 2022-27)
Participació en la programació de l'ensenyament (LRBRL 7/1985)	Manteniment i increment de les mesures complementàries de suport a l'escolarització equilibrada (PLE 2022-27)
	Acompanyament als centres educatius que han estat partícips del Programa Magnet [Entrevista experta en segregació escolar de la Fundació Bofill]
Possibilitat de dur a terme activitats complementàries relatives a l'educació en altres àmbits. (LRBRL 7/1985)	Facilitar l'accés a les activitats educatives en horari curricular dels infants i adolescents en situació de risc de pobresa o exclusió social (PLE 2022-27)
	Tallers Padrins i padrines de jocs (PEE 2023-24)[Reus.cat]
	Improvezem: tallers de rap i glosa (PEE 2023-24) [Reus.cat]

Figura 9. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Reus segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de l'Ajuntament de Reus
	Projecte Aprenem Junts (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Projecte Infants ciutadans (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Projecte Circuits d'Orientació (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Projecte passaport cultural (PEE 2023-24) [Exregidor d'Educació]
	Suport al projecte Passaport Edunauta [Exregidor d'Educació]
	Capses d'aprenentatge de la Festa Major (ARE)
	Fem Coral (ARE)
	Visites i tallers diversos (ARE)
	Tallers de suport a la tasca escolar (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Activitats extraescolars d'esports i arts (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Programa de Mentoria socioeducativa (PEE 2023-24) [Cap del Servei de Suport a la Comunitat Educativa del Departament d'Educació]
	Programa Vincles (ARE) [Exregidor d'Educació]
	Casals i activitats d'estiu (PEE 2023-24) amb tarifació social per criteris econòmics, socials i culturals i suport de vetllador a infants amb diagnòstic de NEE [Reus.cat]
	Projecte Educadomènech (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Creació d'e recursos formatius compensadors (PLE 2022-27)

Figura 9. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Reus segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de l'Ajuntament de Reus
	Prevenir el mal ús de les tecnologies digitals (PLE 2022-27)
Participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal (EAC 2006)	Creació de l'Oficina Municipal d'Escolarització [Exregidor d'Educació]
	Creació de l'Observatori de l'educació, 2020 [Reus.cat]
	Servei d'Orientació d'Àmbit Comunitari [Reus.cat]
	Contractació d'una educadora social durant els períodes de preinscripció i matrícula per fer d'acompanyament, suport i seguiment a les famílies NESE (PEE) [Tècnica]
	Informar a les famílies sobre l'oferta educativa dels centres del Servei d'Educació de Catalunya ubicats al municipi (OME) [Tècnica]
	Xerrades informatives obertes sobre el procés de preinscripció (OME) [Tècnica]
	Resolució de dubtes en matèria d'escolarització i tramitació de sol·licituds de plaça escolar en període de preinscripció, matrícula i un cop finalitzat el termini. (OME) [Tècnica]
	Informació, assessorament i orientació a les famílies per escollir centre educatiu i un cop finalitzat el termini i al llarg del curs (OME) [Tècnica]
	Acompanyar a totes les famílies en el procés de preinscripció (PLE 2022-27)
Aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics (EAC 2006)	Activitats extraescolars diversificades fora de l'horari lectiu (PEE 2023-24) [Cap del Servei de Suport a la Comunitat Educativa del Departament d'Educació]
	Casals educatius i de lleure tarifats i amb places reservades durant els mesos d'estiu (PEE 2023-24)[Reus.cat]

Figura 9. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Reus segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de l'Ajuntament de Reus
	Projecte Patis Oberts dinamitzats durant els dissabtes al matí del curs escolar (PLE 2022-27)[Exregidor d'Educació]
	Ús dels centres educatius com a refugis climàtics [Exregidor d'Educació]
	Fomentar l'ús social dels centres educatius (PLE 2022-27)
Presència en els òrgans de consulta i participació (EAC 2006)	Presència en les Taules de Planificació [Exregidor d'Educació i Tècnica]
	Presència en les Comissions de Garanties d'Admissió de Infantil i Primària, i Secundària [Exregidor d'Educació, Tècnica Educació]
	Introducció d'agents del camp educatiu en el nou Consell Educatiu de Ciutat (antic Consell Escolar Municipal) [Exregidor d'Educació]
	Participació en la Comissió de Participació [Tècnica]
	Consell Municipal d'Infants [Reus.cat]
	Acompanyament a la creació de la Xarxa d'Escoles Públiques [Exregidor d'educació]
	Creació i acompanyament de la Xarxa AFA de ciutat [Exregidor d'Educació] (PLE 2022-27)
	Adhesió (2019) al Pacte contra la Segregació Escolar i Aliança 360
	Vetllar pel bon funcionament de les taules locals de planificació educativa, les comissions d'escolarització i les de participació en l'oferta de places escolars (PLE 2022-27)

Figura 9. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Reus segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de l'Ajuntament de Reus
Manteniment d'edificis i instal·lacions de centres públics (EAC 2006)	Pintades Horitzontals en els Patis Escolars [Exregidor d'Educació]
	Analitzar l'estat i impulsar millores a partir del Pla Director d'Inversions en reposició i millores d'equipaments educatius públics de Reus. (PLE 2022-27)
	Participació a la comissió de seguiment de la conservació, manteniment, subministrament i vigilància dels edificis municipals afectats per ús educatiu (PLE 2022-27)
Participació en el procés d'admissió en els centres que presenten el Servei d'Educació de Catalunya de llur territori. (LEC 12/2009)	Informar sobre l'oferta singular, després reconeguda en el decret 11/2021 [Exregidor d'Educació] (*Inspecció Educativa no ho ha permès mai)
	Adscripció única als centres d'Educació Secundària Obligatoria [Exregidor d'Educació]
	Prioritzar de la valoració de les Comissions de Garanties d'Admissió sobre la demanda de centres per part de les famílies [Tècnica]
	Rebre i tramitar les sol·licituds d'admissió i fer publicitat dels resultats del procés de preinscripció (OME) [Tècnica]
Participació en la determinació de l'oferta educativa en àmbit territorial (LEC 12/2009)	Pressió a Serveis Territorials per al tancament de vacants per a que centres de màxima complexitat no rebin matrícula viva (*Tot i que el Servei Territorial mai ha arribat a permetre bloquejar un centre de màxima complexitat) [Entrevista experta en segregació escolar de la Fundació Bofill i Exregidor d'Educació]
	Reserva de places per a alumnat vulnerable (més enllà del setembre) [Exregidor educació]
	Pressió al Departament d'Educació per fer mitjos grups en lloc de tancar línies [Exregidor d'Educació]

Figura 9. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Reus segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de l'Ajuntament de Reus
	Negociació amb els centres concertats per a una baixada de ràtio conjunta amb els centres públics de tots els centres del municipi [Entrevista experta en segregació escolar de la Fundació Bofill i Exregidor d'Educació]
	Vetllar pel bon funcionament de els taules locals de planificació educativa, les comissions d'escolarització i les de participació en l'oferta de places escolars (PLE 2022-27)
Coordinació els serveis educatius amb Serveis Socials per vetllar per l'interès de l'infant. (LEC 12/2009)	Posada en funcionament d'una unitat de detecció d'alumnat amb Necessitats Educatives Especials a partir de la proposta de criteris de detecció de la Fundació Bofill [Entrevista experta en segregació escolar de la Fundació Bofill, Exregidor Educació] (PLE 2022-27)
	Tarificació de l'escola bressol [Exregidor d'Educació]
	Creació d'una comissió de treball interprofessional (PLE 2022-27)
	Posar a la disposició de la ciutadania un banc de recursos per a infants NESE (PLE 2022-27)
	Posar a la disposició de la ciutadania un banc de recursos tecnològics per a famílies amb dificultats econòmiques (PLE 2022-27)
	Creació d'un sistema de tarificació dirigit a famílies sense recursos per a fomentar l'activitat cultural, esportiva i del lleure fora de l'horari lectiu (PLE 2022-27)
	Mas Pintat, centre de suport a la infància a i a les famílies [Reus.cat]
	Facilitar el contacte amb l'oficina d'atenció a l'immigrant de Serveis Socials (OME) [Tècnica]

Figura 9. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Reus segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de l'Ajuntament de Reus
Promoció i aplicació de programes dirigits a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts. (LEC 12/2009)	Formació i sensibilització de català per a famílies que no l'entenen (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Documentals dinamitzats en català per a infantil (PEE 2023-24) [Reus.cat]
	Projecte de traducció àrab/amazig al català (PEE 2023-24) [Reus.cat]
Possibilitat d'assumir la gestió dels serveis de menjador i de transport i d'altres serveis escolars (LEC 12/2009)	Ajuts econòmics per subvencionar els menjadors de l'alumnat d'ensenyament obligatori i de segon sicle d'educació infantil (PLE 2022-27)
	Col·laborar en l'elaboració del pla de mobilitat escolar (PLE 2022-27)*
Garantir l'oferta de places suficients en els centres d'ensenyaments obligatoris i que la distribució de l'alumnat sigui equilibrada en les diferents zones educatives (LEC 12/2009)	Model de proximitat escolar 3+2 (des de 2012, actualment s'està treballant per un nou model) [Tècnica]
	Realització d'una campanya informativa dels projectes educatius per combatre la desigualtat i competència entre centres educatius (PLE 22-27)

Font: Elaboració pròpia a partir de la revisió de la LRBRL 7/1985, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 i la LEC 12/2019 i dades obtingudes a través de les entrevistes realitzades i el portal web de l'Ajuntament de Reus.

Nota: Les inicials PEE fan referència al Pla Educatiu d'Entorn 2023-2024, PLE al Pla Local d'Educació 2022-2027 de la ciutat de Reus, les inicials OME a Oficina Municipal d'Escolarització i ARE el projecte d'Activitats i Recursos Educatius

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
Promoció d'activitats i prestació de serveis públics que contribueixin a la satisfacció de necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal (LRBRL 7/1985)	Adhesió al Pacte contra la Segregació Escolar (2019)
	Pressió per a que les entitats que fan ús d'espais públics municipals estiguin obligades a tenir un retorn social. [Tècnics]
	Elaboració (2021) del Pacte Local per a la Prevenció de la Segregació Escolar (PLPSE) [Tècnics]
	Realització de formacions a la comunitat educativa prèvies a l'elaboració del PLPSE i creació d'una comissió oberta encarregada de la redacció i elaboració del document [Exregidora]
	Creació Oficina Municipal Escolarització [Tècnics]
	Creació Servei d'Orientació d'Àmbit Comunitari (dins el Pla Educatiu d'Entorn i finançat amb fons europeus) [Tècnics i Exregidora]
	Empoderament i intermediació entre famílies i Inspecció Educativa per fer arribar les seves demandes (OME)[Tècnics]
	Establiment de protocols pels centres i altres agents relacionats per garantir el dret a la indiferència de les famílies més vulnerables, especialment en els ajuts a l'accés a activitats complementàries i extraescolars, en el marc de les previsions del Decret 11/21 i amb la participació dels agents afectats, vetllant per la no discriminació institucional (PLPSE curs 2022-23)
	Fixació un període perquè tothom tingui el material i les llicències. L'administració ha de respondre quan el centre mostri el compromís social abaratint costos i oferint opcions de socialització (PLPSE curs 2022-23)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Demanda d'un retiment de comptes anual sobre els nivells de segregació escolars per fomentar la corresponsabilitat de tots els agents educatius, en el marc del Consell Escolar (PLPSE curs 2022-23)
	Implicació de les administracions en reforçar programes educatius i de qualitat en centres menys demanats o visibles del territori, de comú acord amb els centres afectats. (PLPSE, 2022)
	Inclusió de la variable segregació escolar/equitat als POUM i plans estratègics (PLPSE, 2022)
	Inclusió de la variable equitat/heterogeneïtat en: - Les cessions d'espais municipals i d'usos socials dels centres - Les bases de subvencions d'entitats i a les licitacions d'empreses i entitats educatives i de lleure - Convenis i participacions en projectes i programes adreçats a infants i joves (PLPSE, 2022)
	Promoció de dinàmiques d'acompanyament a les famílies que facilitin i les capacitin per accedir a diverses opcions educatives que s'ofereixen al territori (PLPSE, 2022)
	Establiment d'un sistema de coordinació entre les escoles i els serveis municipals (PLPSE, 2022)
	Avançament cap a una OME com un espai d'orientació educativa (PLPSE, 2022)
	Impuls de projectes d'acompanyament a les famílies NESE (PLPSE, 2022)
	Vetllar perquè la distribució equitativa d'ofici no afavoreixi l'absentisme (PLPSE, 2022)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Anàlisi de les desigualtats en el procés i la dimensió relacional de l'alumnat distribuït a les seves escoles (PLPSE, 2022)
	Elaboració d'informes sobre els suports econòmics adreçats a infants i joves en situació de vulnerabilitat i l'ús que se'n fa (PLPSE, 2022)
	Recollida de les valoracions de les famílies i l'alumnat sobre la primera acollida al sistema (PLPSE, 2022)
	Vetllar per a la garantia dels principis d'accessibilitat i no exclusió en activitats complementàries i serveis escolars (PLPSE, 2022)
	Promoció de mesures relacionades amb la coordinació entre professionals per a: - Garantir el treball en xarxa per oferir una bona acollida - Intensificar la mirada de barri en la xarxa de seguiment - Crear d'una eina de treball estadística compartida entre centres i recursos de la ciutat - Millorar els factors d'educabilitat de l'alumnat nouvingut - Promoure la creació d'itineraris educatius personalitzats que connectin espais, temps i agents educatius (PLPSE, 2022)
	Promoció de l'heterogeneïtat en activitats municipals, privades, entitats i associacions (PLPSE, 2022)
	Elaboració de convenis amb entitats esportives, artístiques i acadèmiques per tal que les seves activitats siguin més inclusives i participin dels àmbits comunitaris (PLPSE, 2022)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Establiment d'uns criteris per oferir la reserva de places en les activitats municipals i tenir en compte la variable equitat/heterogeneïtat en les comunicacions d'acollida, acompanyament i seguiment (PLPSE, 2022)
	Fer efectiva la reserva de places NESE en les activitats municipals (PLPSE, 2022)
	Afavorir que els alumnes de la mateixa escola/grup comparteixin activitats fora escola dissenyant estratègies per a oferir una educació fora escola més universal (PLPSE, 2022)
	Impuls d'activitats que impliquin de manera directa les entitats esportives i culturals del barri (PLPSE, 2022)
	Foment de la participació de les famílies (PLPSE, 2022)
	Celebració d'una "festa de l'esport" cada trimestre on es barregin els infants de les diferents escoles i es canviï d'escenari (PLPSE, 2022)
	Promoció de l'elaboració d'estudis i treballs relacionats amb la segregació a Lleida i recollida de dades a escala local de la composició social i cultural dels centres educatius, entitats esportives, de lleure i de les activitats municipals. Evitant que els estudis continguin elements de prejudici i tòpics i se'n pugui fer un ús segregador de les dades (PLPSE, 2022)
	Promoció d'accions formatives per a incorporar la perspectiva de segregació/equitat/ inclusió per a docents, personal PAS, professionals de l'esport i el lleure, alumnat i futurs professionals de l'educació (PLPSE, 2022)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Seguiment de les mesures del pacte i elaboració de plans anuals per al seu desplegament, consensuant indicadors per valorar el compliment d'acords i mesures i establint mecanismes de control (PLPSE, 2022) Garantia de recursos econòmics i humans per al seguiment del PLPSE i el Pacte contra la Segregació signat l'any 2019 (PLPSE, 2022)
Participació en la programació de l'ensenyament (LRBRL 7/1985)	Acompanyament als centres educatius que han estat partícips del Programa Magnet [Entrevista experta en segregació escolar de la Fundació Bofill] Elaboració del Nou projecte Educatiu de Ciutat (PEC, 2023) que incorporava un decàleg sobre la inclusió [Tècnics]
Possibilitat de dur a terme activitats complementàries relatives a l'educació en altres àmbits. (LRBRL 7/1985)	Reserva de places per a infants i joves NESE en les activitats d'estiu (casals, colònies...) organitzades per la regidoria. [Tècnics] 2021 Ampliació de places a les activitats d'estiu (l'estiu de petits, l'estiu de joc i l'estiu de joc 2) i reserva de places per a infants NESEB i NESEA per a conviure en unes mateixes activitats. (Després el finançament europeu va obligar a fer-ho per separat) [Exregidora] Mentoria socioeducativa (PEE 2023-24) [Cap del Servei de Suport a la Comunitat Educativa del Departament d'Educació] Vetllar per tal que les escoles municipals d'estudis no obligatoris en àmbit artístic (música, teatre...) assumeixin quotes d'alumnat NESE [Tècnics] Tallers de suport i acompanyament educatiu (PEE 2023-24)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Afavorir la cooperació entre centres de diferent complexitat en bases a convocatòries de subvencions, projectes i programes educatius, culturals, de salut, esportius i juvenils amb corresponsabilitat de l'Administració Local (PLPSE, 2022)
	Subvenció d'activitats extraescolars gratuïtes per a tots els centres de la ciutat emmarcats al PEE. Tenint els centres amb entorns desfavorits o centres de màxima complexitat més puntuació per a poder treballar [Regidora]
	"Educació a l'abast" Activitats i sortides subvencionades des del PEE amb un baix cost [Regidora]
Participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal (EAC 2006)	Atenció i informació a famílies sobre el mapa escolar, atenció individualitzada i de les activitats que es realitzen (OME) [Tècnics]
	Acompanyament a les portes obertes a les famílies assignades d'ofici a escoles desplaçades del municipi (OME) [Tècnics]
	Vetllar per la matriculació dels infants i joves en places assignades d'ofici (OME) [Tècnics]
	Coordinació de voluntaris de l'entitat Lleida pels refugiats per a acompanyar a les famílies en les arribades als centres i fer d'intermediaris entre centres escolars i famílies nouvingudes. [Tècnics i Exregidora]
	Campanya comunicativa "La millor escola, la del teu barri" [Tècnics i Exregidora]
	Promoció de dinàmiques d'acompanyament a les famílies que facilitin les capacitats per accedir a diverses opcions educatives que s'ofereixen al territori (PLPSE 2022)
	Creació d'un fulletó explicatiu dels imports derivats de l'escolarització obligatòria (PLPSE curs 2022-23)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Detecció dels motius de canvi de centre, informar a l'Administració educativa i gestionar, si s'escau, els casos motivats per factors econòmics (PLPSE curs 2022-23)
	Mantenir les comunicacions de les assignacions de la Comissió de Garanties en els casos de matrícula viva per tal d'agilitzar la matriculació i de fer una bona acollida. (PLPSE 2022)
	Jornades de formació a les treballadores de les escoles bressol per a que s'impliquessin i fessin una orientació a les famílies lluny de prejudicis [Exregidora]
	Formacions informatives a les famílies de les escoles Bressol sobre la preinscripció als centres escolars de la seva zona educativa (OME) [Tècnics i Exregidora]
	Projecte "Cada escola és un tresor", vídeos anònims (fins al final del vídeo) dels centres escolars agrupats per zones on explicaven els seu projecte educatiu a les famílies (OME) [Tècnics i Regidora]
Aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics (EAC 2006)	Elaboració d'un mapa d'activitats i recursos viu en clau d'igualar oportunitats educatives més enllà de l'horari lectiu (PLPS, 2022)
	Tallers de promoció de les oportunitats educatives més enllà de l'escola en activitats extraescolars i de lleure educatiu fora de l'horari lectiu per a alumnat en situació de vulnerabilitat educativa (PEE 2023-24)
	Activitats extraescolars diversificades fora de l'horari lectiu (PEE) [Cap del Servei de Suport a la Comunitat Educativa del Departament d'Educació i Exregidora]
	Diversificació de l'oferta de casals d'estiu temàtics (científico-tècnics, artístic-teatral...) i ampliació del nombre d'escoles on s'ofereixen. [Exregidora]

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Promoció d'activitats conjuntes entre centres educatius de la zona educativa per ampliar l'oferta d'activitats extraescolars (PLPSE, 2022) (Pendent) [Exregidora]
	Regulació de l'ús social dels centres per a garantir una reserva de places per a persones amb un perfil socioeconòmic baix (Pendent) [Exregidora]
Presència en els òrgans de consulta i participació (EAC 2006)	Participació en el Consell Escolar Municipal de la Ciutat [Tècnics]
	Reforçar els espais de coneixença i cooperació entre centres educatius d'una mateixa zona educativa amb trobades periòdiques amb participació de l'administració educativa (PLPSE 2022)
	Coordinació Consells Escolars de centres (OME) [Tècnics]
	Creació d'una Comissió de Segregació del Consell Escolar Municipal (PEE)
	Creació d'una Comissió d'Escola i Entorn (PEE)
	Incorporació dels agents educatius del territori en la planificació educativa a mig i llarg termini en espais de planificació i seguiment del Consell Escolar Municipal i de les comissions de participació, fomentant la corresponsabilitat (PLPSE, 2022)
	Facilitar espais de treball entre regidories, a tots els nivells, per dissenyar i elaborar polítiques de prevenció transversals per a infants i joves i facilitar així la participació dels centres educatius (PLPSE, 2022)
	Plantejament del trànsit d'un Consell Escolar de Ciutat a un Consell Educatiu de Ciutat (PLPSE, 2022)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
Manteniment d'edificis i instal·lacions de centres públics (EAC 2006)	Realització d'una auditoria energètica a les 27 escoles públiques de la ciutat per a la detecció de punts de millora a nivell d'infraestructura i d'hàbits. (Només es van implementar les mesures de baix cost degut a la situació d'endeutament de l'Ajuntament durant la legislatura) [Exregidora]
Participació en el procés d'admissió en els centres que presenten el Servei d'Educació de Catalunya de llur territori. (LEC 12/2009)	Increment de la reserva de places en els centres escolars per a alumnat detectat com a NESE [Tècnics]
	Afavorir l'admissió de grups singulars d'alumnat ordinari cap a centres d'alta complexitat, d'acord amb el Decret 11/2021 (PLPSE, 2022)
	Vetllar perquè la distribució d'alumnat NESE generi heterogeneïtat, no diferència pel fet de ser els únics alumnes d'un perfil determinat (PLPSE 2022)
	Harmonitzar els drets de pares i mares en l'elecció de centre, perquè llurs fills i filles rebin una educació conforme a les seves conviccions (PLPSE curs 2022-23)
	Garantia del treball en xarxa per oferir una bona acollida. Assegurar recursos d'acollida i acompanyament, suport a l'alumnat i la seva família tan interns com externs (PLPSE curs 2022-23)
	Seguiment de les assignacions d'ofici i registre dels canvis de centre, detectant casos motivats per factors socioeconòmics i vetllar per l'escolarització d'alumnat potencialment absentista (PLPSE curs 2022-23) [Tècnics]

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Elaboració i compartició de protocols de les Comissions de Garanties d'Admissió d'infantil, primària i secundària amb els criteris d'escolarització equilibrada (PLPSE, 2022)
	Incorporació a les graelles de les CGA el detall de les NEE i NESE (PLPSE, 2022)
Participació en la determinació de l'oferta educativa en àmbit territorial (LEC 12/2009)	Establiment d'una baixada de ràtio propera al 20 a infantil i primària sense que suposí un decrement de recursos (PLPSE, 2022)
	Baixar les ràtios de manera diferenciada, sempre que sigui possible i en base a la planificació existent i la normativa vigent, en funció de la matrícula viva i de la necessitat d'heterogeneïtat dels grups (PLPSE curs 2022-23)
	Coordinació entre el Departament d'Educació i l'Ajuntament per ajustar la sobreoferta baixant ràtios en lloc de tancar línies. [Exregidora]
	Creació del Punt per l'equitat (projecte pilot) on es revisaven les preinscripcions i es creuaven dades de l'EAP, Inspecció educativa, l'OME i Serveis socials per detectar infants NESE [Exregidora]
	Priorització del manteniment de línies en les escoles amb diversitat (alta complexitat/ altes oportunitats), sempre que la normativa ho permeti (PLPSE curs 2022-23)
	Consideració del blindatge de grups o altres mesures de protecció de centres en el període de matrícula viva per motius de composició social i cultural, en cas de superar el 50% de la matrícula del centre, sempre que sigui possible (PLPSE curs 2022-23)
	Regulació de la sobreoferta de les escoles que necessiten transport per facilitar l'heterogeneïtat als barris (PLPSE, 2022)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Fer seguiment de l'impacte de la zonificació i modificar-la si s'escau per encaixar l'oferta de l'escola que necessita transport amb el sentiment de pertinença a la ciutat (PLPSE, 2022) Control del frau en l'empadronament o en altres criteris de prioritat a partir de peticions (PLPSE, 2022)
Coordinació els serveis educatius amb Serveis Socials per vetllar per l'interès de l'infant. (LEC 12/2009)	Augment de la detecció d'alumnat amb Necessitats Educatives Especials [Entrevista experta en segregació escolar de la Fundació Bofill i Tècnics] Ampliació i seguiment de la detecció precoç de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (PLPSE curs 2022-23) Posada en funcionament del Punt per l'Equitat Educativa (lleida.com, 16 de febrer de 2022) Protocol conjunt de la OME amb SS per a infants sense motxilles escolars assignades per a que puguin ser beneficiaris d'alguna ajuda per a llibres escolars. [Tècnics] Canvi de model en el Servei d'Intervenció Socioeducativa on en el servei no només hi partipi alumnat usuari de Serveis Socials [Regidora]
Promoció i aplicació de programes dirigits a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts. (LEC 12/2009)	Promoure accions de millora de les competències comunicatives i la participació de les famílies nouvingudes amb suport comunitari (PLPSE curs 2022-23) Potenciació de la figura d'agent d'acollida a classe per acompanyar a les famílies nouvingudes (PLPSE, 2022)
Possibilitat d'assumir la gestió dels serveis de menjador i de transport i d'altres serveis escolars (LEC 12/2009)	Pressió per a la oferta de motxilles escolars per a per a cobrir despeses derivades de l'escolarització [Tècnics] Projecte Troballes (pel dret a la indiferència) amb Càrites de recollida d'uniformes escolars i crear una oferta de segona mà. [Tècnics]

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Implementar mecanismes d'escolarització equilibrada relacionats amb l'establiment de transport escolar a causa de la ubicació d'algunes escoles a Lleida, perquè l'alumnat de places reservades de la preinscripció i de matrícula viva puguin acudir a centres amb menys complexitat. Acompanyant de l'accés als ajuts públics per part de les famílies o escoles afectades. (PLPSE, 2022)
	Pressió al Departament d'Educació per donar una beca de 1000 €/any per infant d'escoles transportades per a la despesa d'autobús. [Entrevista experta en segregació escolar de la Fundació Bofill i Tècnics]
	Conveni amb les AFAs d'escoles transportades per a posar acompanyants als viatges d'autobús. [Tècnics]
	Allargament de línies d'autobús per a que arribin a escoles. [Tècnics]
	Fer coincidir línies d'autobús amb els horaris escolars. [Tècnics]
	Acompanyament i ajuda per a tramitar la beca menjador, matriculació, coneixement parades autobús, gestió de material escolar... (OME) [Tècnics]
	Repartició efectiva dels recursos i evitar la duplictat, facilitant que els professionals disposin d'informació de les ajudes rebudes per part dels centres educatius destinades a l'admissió de l'alumnat NESE (PLPSE, 2022)
	Publicar l'inventari de les administracions de recursos i ajudes destinades a afavorir l'equitat i complimentar-ho amb altres recursos de la ciutat (PLPSE, 2022)
	Avançar en que tots els centres educatius informin a les famílies i ajuden en la gestió de beques, també en estudis postobligatoris (PLPSE, 2022)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Vetllar perquè les famílies amb beca de menjador escolar tinguin garantida l'alimentació sense cap cost afegit tant en centres públics com concertats durant tot el curs i revisar la dotació econòmica del menú escolar (PLPSE, 2022)
	Evitar els canvis freqüents de llibres, acordant un període mínim d'ús. (PLPSE, 2022)
	Promoció de l'opció de socialització de materials i les facilitats de finançament a tots els centres educatius, intentant economitjar els materials i llibres (PLPSE, 2022)
	Pressió al Departament d'Educació per a que la motxilla econòmica cobris les despeses de transport per a infants d'escoles transportades tot i ser en el mateix municipi [Exregidora]
Garantir l'oferta de places suficients en els centres d'ensenyaments obligatoris i que la distribució de l'alumnat sigui equilibrada en les diferents zones educatives (LEC 12/2009)	Vetllar perquè la distribució d'alumnat NESE generi heterogeneïtat, no diferència, pel fet de ser els únics alumnes d'un perfil determinat. (PLPSE, 2022)
	Creació d'un tríptic informatiu dels drets de les famílies en relació a les quotes, llibres, serveis complementaris... (OME) [Tècnics]
	Redacció d'un full informatiu únic (en diferents idiomes) amb informació sobre el sistema educatiu català i el procés de preinscripció en els canvis d'etapa (PLPSE curs 2022-23)
	Superació el model e portes obertes per anar cap a un model de centres de ciutat (PLPSE curs 2022-23)
	Realització de xerrades informatives sobre el sistema educatiu català, la tria de centres i el procés de preinscripció amb famílies al primer curs d'educació infantil (PLPSE, 2022)

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
	Reforçar la informació sobre tots els centres de la zona educativa i la idea d'equivalència entre ells, per reduir l'efecte d'emulació en la tria de centre (PLPSE, 2022)
	Assignació de llocs escolars reservats a l'alumnat amb necessitats educatives específiques per resolució motivada del director o directora de serveis territorials del Departament, a proposta de la respectiva Comissió de garanties d'Admissió i amb caràcter previ a l'escolarització, sempre que sigui possible (PLPSE, 2022)
	Promoció del compromís dels centres de la ciutat per transitar cap als estàndards d'heterogeneïtat, composició socioeconòmica i cultural representativa i la seva zona educativa (PLPSE, 2022)
	Tenir present la dimensió equitat en l'organització dels centres, revisant les estratègies de gestió de l'aula, de la comunicació amb les famílies, dels processos de trànsit entre etapes i de les derivacions a recursos externs propis al centre (PLPSE, 2022)
	Implicar a les famílies als centres, aconseguir la representativitat heterogènia en les Associacions de famílies de les escoles, d'acord amb la composició social i cultural del centre. Promoure que les associacions de famílies esdevinguin referents. Promoure trobades d'Associacions de famílies de les escoles per compartir bones pràctiques i facilitar debats. (PLPSE, 2022)
	Modificació del mapa escolar redistribuint les zones per equilibrar la tipologia de zones i fent divisions que respectessin els límits naturals de la ciutat, deixant les escoles transportades "fora de zona" de manera que només s'assignarien 30 punts als qui vivien a prop del centre. [Exregidora]

Figura 10. Taula de classificació de les polítiques públiques de la ciutat de Lleida segons les seves competències educatives

Competències educatives municipals	Mesures i actuacions de la Paeria
------------------------------------	-----------------------------------

Font: Elaboració pròpia a partir de la revisió de la LRBRL 7/1985, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006 i la LEC 12/2019 i dades obtingudes a través de les entrevistes realitzades i el portal web de la Paeria.

Nota: Les inicials PEE fan referència al Pla Educatiu d'Entorn 2023-2024, PLPSE al Pla Local de Prevenció de la Segregació Escolar signat l'any 2022, les inicials OME a Oficina Municipal d'Escolarització.

8.5. GUIÓ D'ENTREVISTA EXPLORATÒRIA

Data de realització de l'entrevista	Divendres 12 de gener
Format d'entrevista	Presencial (Fundació Bofill), semiestructurada
Tipus d'enregistrament	Àudio
Tipus de transcripció	Literal
Persona entrevistadora	Marina Corrales
Persona entrevistada	Anònim
Justificació de l'entrevista	Persona amb coneixement expert sobre la segregació escolar a Catalunya

La següent entrevista es va realitzar en el marc del present treball de recerca però també aprofitant l'expertesa de la persona entrevistada per al desenvolupament del treball de final de Grau de Sociologia, és per aquest motiu, doncs, que algunes de les preguntes o temàtiques no són pertinents per a la investigació que ens ocupa.

Introducció: Bona dia, en primer lloc, voldria agrair-te que dediquis una estona del teu temps a aquesta entrevista. Com sabràs, em dic Marina Corrales i soc una estudiant del doble grau de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i aquesta serà una entrevista exploratòria semiestructurada que s'emmarca en els meus treballs de final de grau, els quals pretenen estudiar la segregació escolar des de diferents perspectives. Concretament, l'objectiu de la recerca sociològica és analitzar com les idees i interessos dels diferents agents del camp educatiu de la ciutat de Reus condicionen la seva reacció envers la segregació escolar en educació primària. I, pel que fa a la recerca en ciències polítiques, l'objectiu és explorar com Reus i Lleida han aprofitat el marge de competències del que disposen per revertir una dinàmica de desigualtat en àmbit educatiu com és la segregació escolar. Abans de començar, però m'agradaria recordar que si hi ha alguna pregunta que no vols respondre només cal que ho comuniquis així com si en qualsevol moment volguessis aturar l'entrevista.

0. Així doncs, per començar, podries presentar-te breument (nom, formació, càrrec...)?

En primer lloc, m'agradaria parlar de la segregació escolar en general:

Bloc 1. Segregació Escolar

1. Podries definir amb les teves paraules què és la segregació escolar?

-
2. Algunes persones investigadores consideren la segregació escolar com un dels principals reptes de l'educació en l'actualitat, hi estàs d'acord? Per què?
 3. Podries descriure la situació actual de Catalunya pel que fa a la segregació escolar?

Pel que fa a la distribució de competències en matèria educativa, revisant la constitució, diverses lleis orgàniques i fins i tot l'Estatut d'Autonomia, veiem que les competències educatives recauen de forma preeminent sobre l'Estat i, més particularment, en les Comunitats Autònomes. Les competències locals, doncs, són delegades en cogestió i només executives en ensenyaments no obligatoris.

4. Quines oportunitats consideres que presenta aquesta distribució competencial? I creus que presenta algun defecte?
5. Així doncs, quin nivell de govern té les competències per a fer front a la segregació escolar?
6. Creus que hauria de ser així? Per què?
7. Quin paper juga concretament el Consell Escolar de Catalunya?
8. Consideres necessari que persones responsables dels centres escolars participin en el disseny i implementació de les polítiques públiques per fer front a la segregació escolar? Per què?
9. Poden les idees i els interessos dels agents del camp educatiu (equips directius de centres, professorat, tècnics, regidors) condicionar les polítiques que es dissenyen per fer front a la segregació escolar? Per què? De quina manera?

A continuació, m'agradaria comentar de manera més concreta el cas de la ciutat de Reus:

Bloc 2. Reus

10. Podries descriure la situació de la ciutat de Reus pel que respecta a la segregació escolar?
11. Quines especificitats té aquesta ciutat?
12. Quines polítiques s'han dissenyat a la ciutat de Reus per mitigar els efectes de la segregació escolar o disminuir-la?
13. Totes les polítiques dissenyades s'han implementat? Quines sí/no? En coneixes els motius?
14. El desenvolupament d'aquestes polítiques ha tingut efectes sobre els nivells de segregació escolar? Quins?
15. En destacaries algun centre concret que hagi treballat molt per mitigar els efectes de la segregació escolar amb bons resultats?
16. I al contrari, algun centre que hagi dut a terme moltes iniciatives sense efectes positius?
17. Quin tipus de polítiques o intervencions públiques serien les més adequades en aquest cas? Per què?
18. Quins creus que són els actors més rellevants en àmbit educatiu a la ciutat?

-
19. I en podries descriure els seus posicionaments respecte a la segregació escolar?

Tot seguit, m'agradaria que parléssim concretament de la ciutat de Lleida:

Bloc 3. Lleida

20. Podries descriure la situació de la ciutat de Reus pel que respecta a la segregació escolar?
21. Quines especificitats té aquesta ciutat?
22. Quines polítiques s'han dissenyat a la ciutat de Lleida per mitigar els efectes de la segregació escolar o disminuir-la?
23. Totes les polítiques dissenyades s'han implementat? Quines sí/no? En coneixes els motius?
24. El desenvolupament d'aquestes polítiques ha tingut efectes sobre els nivells de segregació escolar? Quins?
25. En destacaries algun centre concret que hagi treballat molt per mitigar els efectes de la segregació escolar amb bons resultats?
26. I al contrari, algun centre que hagi dut a terme moltes iniciatives sense efectes positius?
27. Quin tipus de polítiques o intervencions serien les més adequades en aquest cas? Per què?
28. Quins creus que són els actors més rellevants en àmbit educatiu a la ciutat?
29. I en podries descriure els posicionaments respecte a la segregació escolar?

Finalment, m'agradaria comparar els casos de Lleida i Reus:

Bloc 4. En comú

30. Creus que es poden trobar similituds pel que fa a la segregació escolar i les polítiques locals implementades amb la ciutat de Lleida? Quines?
31. Consideres les ciutats de Reus i Lleida comparables pel que fa a la lluita contra la segregació escolar des de les institucions públiques? Per què?

Tancament: Fins aquí les preguntes que havia preparat per a aquesta entrevista, tot i això, si creus que hi ha alguna temàtica rellevant de la qual no hem parlat o t'agradaria aprofundir en algun dels temes tractats, tota informació addicional serà benvinguda.

Finalment, recordar que totes les respostes només seran utilitzades per finalitats acadèmiques en el marc d'aquesta investigació i donar-te les gràcies pel teu temps i dedicació, tota la informació que m'has facilitat serà molt útil per al desenvolupament de les meves recerques.

El govern local com a espai clau per fer front a la segregació escolar: un estudi comparat dels municipis de Reus i Lleida

Informació de contacte:

Marina Corrales

MarinaAnna.Corrales@autonoma.cat

Introducció i objectius de la recerca

La **segregació escolar** continua sent un dels principals reptes del sistema educatiu català, sent l'educació primària obligatòria l'etapa on trobem una major desigualtat en la distribució de l'alumnat en funció de les seves característiques socioeconòmiques o d'origen.

La present recerca es proposa, doncs, **explorar** com Reus i Lleida han emprat les seves competències municipals en matèria educativa per fer front a la segregació escolar en centres d'educació primària obligatòria.

Per tal de donar resposta a aquestes qüestions, la recerca es proposa els objectius següents:

Objectiu general

- Explorar com dos municipis han aprofitat el marge de competències del que disposen per revertir una dinàmica de desigualtat en àmbit educatiu, per tal de comprendre l'actual marc competencial en educació dels governs locals a Catalunya.

Objectius específics

- a) Entendre què és i quins debats s'han generat entorn a la segregació escolar
- b) Explorar les configuracions competencials de l'administració pública en àmbit educatiu.
- c) Identificar les polítiques públiques que tenien per objecte incidir en la segregació escolar municipal.
- d) Comparar les diferents estratègies de polítiques públiques que els municipis han dut a terme per fer front a la segregació escolar.

Sol·licitud de col·laboració

Després d'una primera fase d'exploració descriptiva de la distribució de competències en àmbit educatiu a l'Estat Espanyol així com una revisió de les dades sobre la segregació escolar a Catalunya en general, i a les ciutats de Reus i Lleida en particular, la recerca es proposa desenvolupar un **anàlisi comparatiu de caràcter qualitatiu** mitjançant entrevistes a diversos actors polítics i tècnics de les ciutats escollides. Amb aquest objectiu, ens agradaria sol·licitar la vostra col·laboració per participar en aquest estudi sobre les competències municipals en educació per fer front a la segregació escolar.

Concretament, la col·laboració proposada es desenvoluparia a través d'una **entrevista** a la persona en la posició de **Cap de Servei** de Suport a la Comunitat Educativa / al càrrec **tècnic** responsable de l'àmbit educatiu / persona responsable de la **regidoria** d'educació.

Compromisos de la investigadora

La investigadora es compromet a l'anonimat dels centres participants i dels seus professionals. De tal manera que les informacions específiques facilitades per cada centre no seran accessibles per la resta de centres que participen en el projecte ni per la resta de la comunitat educativa.

Annex I - Formulari i consentiment informat²⁹

Per mitjà de la present confirmo que he estat informat/da dels objectius de la investigació i del propòsit d'aquesta entrevista, que he tingut l'oportunitat de formular preguntes al respecte, i que aquestes han estat respostes de forma satisfactòria.

Confirmo també que accepto participar en el projecte com a entrevistat/da, entenent que la meua participació és voluntària, i que puc interrompre o posar fi a l'entrevista en qualsevol moment, sense haver de donar cap justificació.

Accepto que l'entrevista sigui gravada i transcrita, entenent que únicament la persona investigadora i els avaluadors de la recerca tindran accés a la gravació i la transcripció, i que aquests materials seran tractats com a confidencials.

Dono el meu consentiment a la investigadora del projecte per utilitzar la informació que pugui proporcionar l'entrevista, entenent que:

- La informació proporcionada serà utilitzada únicament amb finalitats de recerca
- La informació proporcionada serà utilitzada de manera anonimitzada, eliminant qualsevol nom o referència que permeti identificar personalment l'entrevistat/da o altres individus.
- La informació proporcionada podrà aparèixer en publicacions acadèmiques i altres productes derivats de la investigació de manera anonimitzada.

Nom i forma de la persona entrevistada:

Data:

²⁹ A signar per part dels i les participants el dia de realització de l'entrevista.

8.7. GUIÓ D'ENTREVISTA A UNA FIGURA TÈCNICA DE LA GENERALITAT

Data de realització de l'entrevista	Dimecres 28 de febrer 2024
Format d'entrevista	Presencial (Departament d'Educació), semiestructurada
Tipus d'enregistrament	Àudio
Durada gravació	29:21
Tipus de transcripció	Literal
Persona entrevistadora	Marina Corrales
Persona entrevistada	Tècnica Generalitat
Justificació de l'entrevista	Cap del Servei de Suport a la Comunitat Educativa

Introducció: Bon dia, en primer lloc, voldria agrair-te que dediquis una estona del teu temps a aquesta entrevista. Com sabràs, em dic Marina Corrales i soc una estudiant del doble grau de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i aquesta serà una entrevista exploratòria semiestructurada que s'emmarca en els meus treballs de final de grau, els quals pretenen estudiar la segregació escolar des de diferents perspectives. Concretament, l'objectiu de la recerca en l'àmbit de sociologia és analitzar com les idees i interessos dels diferents agents del camp educatiu de la ciutat de Reus condicionen la seva reacció envers la segregació escolar en educació primària. I, per altra banda, pel que fa a la recerca en ciències polítiques, l'objectiu és explorar com Reus i Lleida han aprofitat el marge de competències del que disposen per revertir una dinàmica de desigualtat en àmbit educatiu com és la segregació escolar.

Abans de començar, però m'agradaria recordar que si hi ha alguna pregunta que no vol respondre només cal que ho comuniqui així com si en qualsevol moment volgués aturar l'entrevista.

Bloc 1. Presentació

1. Per començar, podria presentar-se breument dient el seu nom, la seva formació acadèmica, trajectòria laboral i càrrec que ocupa en l'actualitat?

-
2. I podria descriure de manera més detallada el càrrec que ocupa: les funcions ha de realitzar i les tasques i responsabilitats que té?
 3. Sabria dir quin va ser el motiu que el va portar a acceptar aquest càrrec?

Bloc 2. Introducció al tema d'estudi: La segregació escolar

A continuació, entrarem una mica en el que, com he comentat, és el tema del meu estudi, la segregació escolar. Així doncs...

4. Podria definir amb les seves paraules què és la segregació escolar?
- *³⁰ 5. Quin efecte creu que té sobre l'alumnat el fet d'estar escolaritzat en un entorn heterogeni?
- *6. I, pel contrari, quins creu que són els efectes d'escolaritzar-se en un entorn homogeni?
- *7. Concretament sobre el seu rendiment acadèmic, creu que hi ha algun efecte? Quin? Per què?
8. Algunes organitzacions consideren la segregació escolar com un dels principals reptes de l'educació en l'actualitat, hi està d'acord? Per què creu que és així?
9. Què creu que ha fet que la segregació escolar sigui considerat un dels principals reptes en l'actualitat? (Entrada en l'agenda pública)
10. En quina situació creu que es troba la Catalunya pel que fa a la segregació escolar en general? I en l'etapa d'educació primària obligatòria en concret?
11. Creu que afecta a tots els centres per igual? Quines diferències hi ha? De què depenen?

Bloc 3. Descripció de mesures i actuacions

Tot seguit, m'agradaria que ens centréssim una mica més en mesures i actuacions concretes. Així doncs...

12. Quines mesures s'estan duent a terme des del servei d'on és cap per tal d'incidir en la segregació escolar?
13. Com estan els municipis participant d'aquestes mesures?

³⁰ Les preguntes assenyalades amb un * indiquen que són pertinents per al treball de final de grau en sociologia, ja que algunes de les entrevistes s'han realitzat per a obtenir informació per a ambdues recerques.

-
- *14. Personalment, com les valora? (Útils, insuficients, escasses, ben executades, encertades...)
15. Què es pot fer des de l'àmbit municipal per fer front a la segregació escolar? (Marge actuació)
16. Des de l'àmbit municipal què s'està fent per fer front a la segregació escolar?
17. Podria descriure una política pública executada en la ciutat de Reus dissenyada per fer front a la segregació escolar?
18. Per què l'ha escollida? Com valora aquesta actuació?
19. I a la ciutat de Lleida?
20. Per què l'ha triada en aquest cas? Com la valora?

Bloc 4. Les competències en àmbit educatiu

Per acabar, m'agradaria conèixer una mica més en profunditat les seves opinions i percepcions al voltant d'algunes qüestions.

21. Creu que des de l'administració pública s'ha d'intervenir en la lluita contra la segregació escolar?
22. Quines considera que són les mesures més adequades per fer front a la segregació escolar?
23. Quines competències es necessiten per fer-ho?
24. Quin nivell administratiu o de govern les té actualment?
25. Personalment, quin creu que és el nivell de govern que les hauria de tenir? Per què?
- *26. Quins agents del camp educatiu creu que han de participar en el disseny i implementació de polítiques que tenen per objecte la segregació escolar? (Regidors, tècnics d'ajuntaments, consellers, professorat, equips directius de centres, famílies d'alumnes...)
- *27. De quina manera haurien de participar?
- *28. Per què haurien de participar?
- *29. A la realitat, és així (aquests agents participen d'aquesta manera)?
- *30. . Per què creu que és així? (Falta de competències, volum de feina, desconeixement, desmotivació...)

Tancament: Fins aquí les preguntes que hevi preparat per a aquesta entrevista, tot i això, si creu que hi ha alguna temàtica rellevant de la qual no hem parlat o li agradaria aprofundir en algun dels temes tractats, tota informació addicional serà benvinguda. Finalment, recordar que les respostes només seran utilitzades per finalitats acadèmiques en el marc d'aquesta investigació i donar-li les gràcies pel teu temps i dedicació, tota la informació que ha facilitat serà molt útil per al desenvolupament de la meva recerca.

8.8. GUIÓ D'ENTREVISTA A REGIDOR DE REUS

Data de realització de l'entrevista	Divendres 1 de març 2024
Format d'entrevista	Presencial (Casa Rull), semiestructurada
Tipus d'enregistrament	Àudio
Durada gravació	56:14
Tipus de transcripció	Literal
Persona entrevistadora	Marina Corrales
Persona entrevistada	Regidor Reus
Justificació de l'entrevista	Exregidora responsable de l'àmbit educatiu a la ciutat de Reus

Introducció: Bon dia, en primer lloc, voldria agrair-te que dediquis una estona del teu temps a aquesta entrevista. Com sabrà, em dic Marina Corrales i soc una estudiant del doble grau de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i aquesta serà una entrevista exploratòria semiestructurada que s'emmarca en els meus treballs de final de grau, els quals pretenen estudiar la segregació escolar des de diferents perspectives. Concretament, l'objectiu de la recerca en l'àmbit de sociologia és analitzar com les idees i interessos dels diferents agents del camp educatiu de la ciutat de Reus condicionen la seva reacció envers la segregació escolar en educació primària. I, per altra banda, pel que fa a la recerca en ciències polítiques, l'objectiu és explorar com Reus i Lleida han aprofitat el marge de competències del que disposen per revertir una dinàmica de desigualtat en àmbit educatiu com és la segregació escolar.

Abans de començar, però m'agradaria recordar que si hi ha alguna pregunta que no vol respondre només cal que ho comuniqui així com si en qualsevol moment volgués aturar l'entrevista.

Bloc 1. Presentació

1. Per començar, podria presentar-se breument dient el seu nom, la seva formació acadèmica, trajectòria laboral i càrrec que ocupa en l'actualitat?

-
2. I podria descriure concretament el càrrec de regidor en matèria educativa que va ocupar, les funcions havia de realitzar i quines responsabilitats tenia?
 3. Sabria dir quin va ser el motiu que el va portar a acceptar el càrrec?

Bloc 2. Introducció al tema d'estudi: La segregació escolar

A continuació, entrarem una mica en el que, com he comentat, és el tema del meu estudi, la segregació escolar. Així doncs...

4. Podria definir amb les seves paraules què és la segregació escolar?
- *5. Quin efecte creu que té sobre l'alumnat el fet d'estar escolaritzat en un entorn heterogeni?
- *6. I, pel contrari, quins creu que són els efectes d'escolaritzar-se en un entorn homogeni?
- *7. I concretament sobre el seu rendiment acadèmic, creu que hi ha algun efecte? Quin? Per què?
8. Algunes organitzacions consideren la segregació escolar com un dels principals reptes de l'educació en l'actualitat, hi està d'acord? Per què creu que és així?
9. Què creu que ha fet que la segregació escolar sigui considerat un dels principals reptes en l'actualitat? (Entrada en l'agenda pública)
10. En quina situació creu que es troba la Reus pel que fa a la segregació escolar en general? I en l'etapa d'educació primària obligatòria en concret?
11. Creu que afecta a tots els centres per igual? Quines diferències hi ha?
12. De què creu que depèn?

Bloc 3. Descripció de mesures i actuacions

Tot seguit, m'agradaria que ens centréssim una mica més en mesures i actuacions concretes. Així doncs...

13. Quines mesures (en general) s'han dut a terme mentre ocupava el càrrec de regidor en àmbit educatiu per fer front a la segregació escolar?
14. Com ha participat el municipi de Reus en aquestes mesures?
- *15. Personalment, com les valora? (Útils, insuficients, escasses, ben executades, encertades...)
16. I concretament des de la seva regidoria, podria descriure breument quines actuacions es van fer per incidir en la segregació escolar?

-
17. Quina política pública executada en la ciutat de Reus per fer front a la segregació escolar destacaria?
 18. Per què l'ha escollida?
 19. Què va portar a dissenyar-la? (Definició del problema, entrada a l'agenda pública per part de quina entitat...)
 20. Qui va participar en el procés de disseny? (Només tècnics i regidors, entitats, centres escolars...)
 21. La podria descriure de forma detallada com es preveia la seva implementació?
 22. I com va ser en realitat aquesta implementació?
 23. Com s'ha avaluat?
 24. Personalment, com valora aquesta actuació?

Bloc 4. Les competències en àmbit educatiu

Per acabar, m'agradaria conèixer una mica més en profunditat les seves opinions i percepcions al voltant d'algunes qüestions.

25. Creu que des de l'administració pública s'ha d'intervenir en la lluita contra la segregació escolar?
26. Quines considera que serien les polítiques o intervencions públiques més adequades (en general) per fer front a la segregació escolar?
27. Quines competències es necessiten per fer-ho?
28. Quin nivell administratiu o de govern les té actualment?
29. Personalment, quin creu que és el nivell de govern que les hauria de tenir? Per què?
30. Què es pot fer des de l'àmbit municipal per fer front a la segregació escolar? (Marge actuació, suficiència de competències)
31. Creu que les competències municipals són suficients per incidir en els nivells de segregació escolar ? I els recursos dels que disposa el govern municipal?
32. Com creu que hauria de ser? (La distribució de competències i recursos per fer front a la segregació escolar)
- *33. Quins agents del camp educatiu creu que han de participar en el disseny i implementació de polítiques que tenen per objecte la segregació escolar? (Regidors, tècnics d'ajuntaments, consellers, professorat, equips directius de centres, famílies d'alumnes...)
- *34. De quina manera haurien de participar?

*35. Per què haurien de participar?

*36. A la realitat, és així (aquests agents participen d'aquesta manera)?

*37. Per què creu que és així? (Falta de competències, volum de feina, desconeixement, desmotivació...)

Tancament: Fins aquí les preguntes que havia preparat per a aquesta entrevista, tot i això, si creu que hi ha alguna temàtica rellevant de la qual no hem parlat o li agradaria aprofundir en algun dels temes tractats, tota informació addicional serà benvinguda.

Finalment, recordar que les respostes només seran utilitzades per finalitats acadèmiques en el marc d'aquesta investigació i donar-li les gràcies pel teu temps i dedicació, tota la informació que ha facilitat serà molt útil per al desenvolupament de la meva recerca.

8.9. GUIÓ D'ENTREVISTA A REGIDORA DE LLEIDA

Data de realització de l'entrevista	Dimecres 17 d'abril de 2024
Format d'entrevista	Online (Teams)
Tipus d'enregistrament	Àudio
Durada gravació	01:13:46
Tipus de transcripció	Literal
Persona entrevistadora	Marina Corrales
Persona entrevistada	Regidora Lleida
Justificació de l'entrevista	Exregidora responsable de l'àmbit educatiu a la ciutat de Lleida (2019-2023)

Introducció: Bon dia, en primer lloc, voldria agrair-te que dediquis una estona del teu temps a aquesta entrevista. Com sabrà, em dic Marina Corrales i soc una estudiant del doble grau de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i aquesta serà una entrevista exploratòria semiestructurada que s'emmarca en els meus treballs de final de grau, els quals pretenen estudiar la segregació escolar des de diferents perspectives. Concretament, l'objectiu de la recerca en ciències polítiques és explorar com Reus i Lleida han aprofitat el marge de competències del que disposen per revertir una dinàmica de desigualtat en àmbit educatiu com és la segregació escolar.

Abans de començar, però m'agradaria recordar que si hi ha alguna pregunta que no vol respondre només cal que ho comuniqui així com si en qualsevol moment volgués aturar l'entrevista.

Bloc 1. Presentació

1. Per començar, podria presentar-se breument dient el seu nom, la seva formació acadèmica, trajectòria laboral i càrrec que ocupa en l'actualitat?
2. I podria descriure concretament el càrrec de regidor en matèria educativa que va ocupar, les funcions havia de realitzar i quines responsabilitats tenia?
3. Sabria dir quin va ser el motiu que la va portar a acceptar el càrrec?

Bloc 2. Introducció al tema d'estudi: La segregació escolar

A continuació, entrarem una mica en el que, com he comentat, és el tema del meu estudi, la segregació escolar. Així doncs...

4. Podria definir amb les seves paraules què és la segregació escolar?
5. Quin efecte creu que té sobre l'alumnat el fet d'estar escolaritzat en un entorn heterogeni?
6. I, pel contrari, quins creu que són els efectes d'escolaritzar-se en un entorn homogeni?
7. Alguns agents com la Fundació Bofill consideren la segregació escolar com un dels principals reptes de l'educació en l'actualitat, comparteix aquesta percepció? Com creu que això s'ha materialitzat en el cas de Lleida?
8. Què creu que ha fet que la segregació escolar sigui considerat un dels principals reptes en l'actualitat? (Entrada en l'agenda pública)
9. En quina situació creu que es troba la Lleida pel que fa a la segregació escolar en general? I en l'etapa d'educació primària obligatòria en concret?
10. Creu que afecta a tots els centres per igual? Quines diferències hi ha?
11. De què creu que depèn?

Bloc 3. Descripció de mesures i actuacions

Tot seguit, m'agradaria que ens centréssim una mica més en mesures i actuacions concretes. Així doncs...

12. Quines mesures es van dur a terme a la ciutat amb l'objectiu de fer front a la segregació escolar mentre ha ocupat el càrrec de regidora en àmbit educatiu?
- A continuació m'agradaria que pogués descriure i valorar mesures concretes relacionades amb les competències en educació del municipi i que podrien incidir en una escolarització equilibrada dutes a terme els últims anys.
13. Podria esmentar actuacions que tinguessin per objecte participar en la programació de l'ensenyament?
 14. S'han dut a terme activitats complementàries relatives a l'educació en altres àmbits no obligatoris?
 15. Recorda alguna mesura que tingues per objecte incidir en el procés de matriculació?
 16. I en el procés d'admissió als centres?
 17. I pel que fa a la determinació de l'oferta educativa en àmbit territorial?

-
18. Quins projectes o programes s'han dut a terme per aprofitar dels centres públics fora de l'horari escolar?
 19. I respecte el manteniment dels edificis i instal·lacions dels centres públics, recorda alguna actuació en els últims 5 anys?
 20. Quines mesures coordinades amb serveis socials per a vetllar per als interessos dels infants existeixen a la ciutat?
 21. Coneix alguna política o mesura dirigida a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts?
 22. Ha assumit Lleida la gestió dels serveis de menjador i transport o altres serveis escolars?
 23. I s'ha fet alguna intervenció per tal de garantir que les zones escolars ofertin un nombre de places suficients en els centres d'ensenyaments obligatoris i que la distribució de l'alumnat sigui equilibrada?
 24. De totes les mesures que hem comentat quina política pública executada en la ciutat de Lleida per fer front a la segregació escolar destacaria? Per què?
 25. Coneix com va ser el disseny del Pla Educatiu d'Entorn 2022-23? El podria descriure? (Qui va participar, com es van escollir les actuacions i mesures, va haver grups de pressió, per què es va escollir aquest disseny, amb quins recursos es comptava...)
 26. En base a quin diagnòstic es va elaborar aquest Pla?
 27. Què es buscava amb la seva implementació?
 28. I del Pla Local per a la Prevenció de la Segregació Escolar de l'any 2021, en podria descriure el disseny? (Qui va participar, com es van escollir les actuacions i mesures, va haver grups de pressió, per què es va escollir aquest disseny, amb quins recursos es comptava...)
 29. A partir de quina diagnosi es va decidir portar-lo a terme?
 30. Quins resultats s'esperaven de la seva implementació? (outputs i impactes esperats)

Bloc 4. Les competències en àmbit educatiu

Per acabar, m'agradaria conèixer una mica més en profunditat les seves opinions i percepcions al voltant d'algunes qüestions.

31. Creu que des de l'administració pública s'ha d'intervenir en la lluita contra la segregació escolar?

-
32. Quines considera que serien les polítiques o intervencions públiques més adequades (en general) per fer front a la segregació escolar?
33. Quines competències es necessiten per fer-ho?
34. Quines oportunitats considera que aporta la distribució de competències educatives en l'àmbit local per tal de fer front a la segregació escolar? (Marge d'actuació, suficiència de competències)
35. I quines limitacions?
36. Creu que les competències municipals són suficients per incidir en els nivells de segregació escolar? I els recursos dels que disposa el govern municipal?
37. Com a figura tècnica, en quina mesura creu que vostè té capacitat per incidir en les decisions preses o en la implementació de les polítiques dissenyades? De quina manera?
38. Personalment, de quina manera creu que haurien d'estar distribuïdes les competències en àmbit educatiu per a poder actuar de manera efectiva?
39. Quins agents del camp educatiu creu que han de participar en el disseny i implementació de polítiques que tenen per objecte la segregació escolar? (Regidors, tècnics d'ajuntaments, consellers, professorat, equips directius de centres, famílies d'alumnes...) Per què?

Tancament: Fins aquí les preguntes que haviapreparat per a aquesta entrevista, tot i això, si creu que hi ha alguna temàtica rellevant de la qual no hem parlat o li agradaria aprofundir en algun dels temes tractats, tota informació addicional serà benvinguda.

Finalment, recordar que les respostes només seràn utilitzades per finalitats acadèmiques en el marc d'aquesta investigació i donar-li les gràcies pel teu temps i dedicació, tota la informació que ha facilitat serà molt útil per al desenvolupament de la meva recerca.

8.10. GUIÓ D'ENTREVISTA A FIGURA TÈCNICA REUS

Data de realització de l'entrevista	Dimarts, 2 abril 2024
Format d'entrevista	Presencial (Oficines OME), semiestructurada
Tipus d'enregistrament	Àudio
Durada gravació	40:01
Tipus de transcripció	Literal
Persona entrevistadora	Marina Corrales
Persona entrevistada	Tècnica Reus
Justificació de l'entrevista	Persona responsable de l'Oficina Municipal d'Escolarització de Reus

Introducció: Bon dia, en primer lloc, voldria agrair-te que dediquis una estona del teu temps a aquesta entrevista. Com sabrà, em dic Marina Corrales i soc una estudiant del doble grau de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i aquesta serà una entrevista exploratòria semiestructurada que s'emmarca en els meus treballs de final de grau, els quals pretenen estudiar la segregació escolar des de diferents perspectives. Concretament, l'objectiu de la recerca en l'àmbit de sociologia és analitzar com les idees i interessos dels diferents agents del camp educatiu de la ciutat de Reus condicionen la seva reacció envers la segregació escolar en educació primària. I, per altra banda, pel que fa a la recerca en ciències polítiques, l'objectiu és explorar com Reus i Lleida han aprofitat el marge de competències del que disposen per revertir una dinàmica de desigualtat en àmbit educatiu com és la segregació escolar.

Abans de començar, però m'agradaria recordar que si hi ha alguna pregunta que no vol respondre només cal que ho comuniqui així com si en qualsevol moment volgués aturar l'entrevista.

Bloc 1. Presentació

1. Per començar, podria presentar-se breument dient el seu nom, la seva formació acadèmica, trajectòria laboral i càrrec que ocupa en l'actualitat?

-
2. I podria descriure concretament el càrrec de tècnica que ocupa? (les funcions que realitzar i les seves responsabilitats)
 3. Sabria dir quin va ser el motiu que la va portar a acceptar el càrrec?

Bloc 2. Introducció al tema d'estudi: La segregació escolar

A continuació, entrarem una mica en el que, com he comentat, és el tema del meu estudi, la segregació escolar. Així doncs...

4. Podria definir amb les seves paraules què és la segregació escolar?
- *5. Quin efecte creu que té sobre l'alumnat el fet d'estar escolaritzat en un entorn heterogeni?
- *6. I, pel contrari, quins creu que són els efectes d'escolaritzar-se en un entorn homogeni?
- *7. I concretament sobre el seu rendiment acadèmic, creu que hi ha algun efecte? Quin? Per què?
8. Alguns agents com la Fundació Bofill consideren la segregació escolar com un dels principals reptes de l'educació en l'actualitat, comparteix aquesta percepció? Com creu que això s'ha materialitzat en el cas de Lleida?
9. Què creu que ha fet que la segregació escolar sigui considerat un dels principals reptes en l'actualitat? (Entrada en l'agenda pública)
10. En quina situació creu que es troba la Reus pel que fa a la segregació escolar en general? I en l'etapa d'educació primària obligatòria en concret?
11. Creu que afecta a tots els centres per igual? Quines diferències hi ha?
12. De què creu que depèn?

Bloc 3. Descripció de mesures i actuacions

Tot seguit, m'agradaria que ens centréssim una mica més en mesures i actuacions concretes. Així doncs...

13. Quines mesures destacaria que s'hagin dut a terme a la ciutat amb l'objectiu de fer front a la segregació escolar mentre ha estat en el càrrec?
- *14. Personalment, com les valora? (Útils, insuficients, escasses, ben executades, encertades...)

A continuació m'agradaria que pogués descriure i valorar mesures concretes relacionades amb les competències en educació del municipi i que podrien incidir en una escolarització equilibrada dutes a terme els últims anys.

-
15. Podria esmentar actuacions que tinguessin per objecte participar en la programació de l'ensenyament?
16. S'han dut a terme activitats complementàries relatives a l'educació en altres àmbits no obligatoris?
17. Recorda alguna mesura que tingues per objecte incidir en el procés de matriculació?
18. I en el procés d'admissió als centres?
19. I pel que fa a la determinació de l'oferta educativa en àmbit territorial?
20. Quins projectes o programes s'han dut a terme per aprofitar dels centres públics fora de l'horari escolar?
21. I respecte el manteniment dels edificis i instal·lacions dels centres públics, recorda alguna actuació en els últims 5 anys?
22. Quines mesures coordinades amb serveis socials per a vetllar per als interessos dels infants existeixen a la ciutat?
23. Coneix alguna política o mesura dirigida a alumnes de famílies d'immigrants o transeünts?
24. Ha assumit Reus d'alguna manera la gestió dels serveis de menjador i transport o altres serveis escolars?
25. Fa uns anys es va crear una targeta d'autobús per a escolars que era gratuïta per aquells infants d'entre 4 i 11 anys els dies d'escola, coneix si aquesta segueix en funcionament?
26. I s'ha fet alguna intervenció per tal de garantir que les zones escolars ofertin un nombre de places suficients en els centres d'ensenyaments obligatoris i que la distribució de l'alumnat sigui equilibrada?
27. De totes les mesures que hem comentat quina política pública executada en la ciutat de Reus per fer front a la segregació escolar destacaria? Per què?
28. Coneix com va ser el disseny del Pla Educatiu d'Entorn 2023-24? El podria descriure? (Qui va participar, com es van escollir les actuacions i mesures, va haver grups de pressió, per què es va escollir aquest disseny, amb quins recursos es comptava...)
29. En base a quin diagnòstic es va elaborar aquest Pla?
30. Què es buscava amb la seva implementació?
31. I del Pla Local de Prevenció Local d'Entorn 2022-27, en podria descriure el disseny? (Qui va participar, com es van escollir les actuacions i mesures, va haver grups de pressió, per què es va escollir aquest disseny, amb quins recursos es comptava...)
-

32. A partir de quina diagnosi es va decidir portar-lo a terme?

33. Quins resultats s'esperaven de la seva implementació? (outputs i impactes esperats)

Bloc 4. Les competències en àmbit educatiu

Per acabar, m'agradaria conèixer una mica més en profunditat les seves opinions i percepcions al voltant d'algunes qüestions.

34. Creu que des de l'administració pública s'ha d'intervenir en la lluita contra la segregació escolar?

35. Quines considera que serien les polítiques o intervencions públiques més adequades (en general) per fer front a la segregació escolar?

36. Quines competències es necessiten per fer-ho?

37. Quines oportunitats considera que aporta la distribució de competències educatives en l'àmbit local per tal de fer front a la segregació escolar? (Marge d'actuació, suficiència de competències)

38. I quines limitacions?

39. Creu que les competències municipals són suficients per incidir en els nivells de segregació escolar? I els recursos dels que disposa el govern municipal?

40. Personalment, de quina manera creu que haurien d'estar distribuïdes les competències en àmbit educatiu?

41. Com a figura tècnica, en quina mesura creu que vostè té capacitat per incidir en les decisions preses o en la implementació de les polítiques dissenyades? De quina manera?

*42. Quins agents del camp educatiu creu que han de participar en el disseny i implementació de polítiques que tenen per objecte la segregació escolar? (Regidors, tècnics d'ajuntaments, consellers, professorat, equips directius de centres, famílies d'alumnes...) Per què?

*43. De quina manera haurien de participar?

*44. A la realitat, és així (aquests agents participen d'aquesta manera)? A què creu que es deu? (Falta de competències, volum de feina, desconeixement, desmotivació...)

Tancament: Fins aquí les preguntes que havia preparat per a aquesta entrevista, tot i això, si creu que hi ha alguna temàtica rellevant de la qual no hem parlat o li agradaria aprofundir en algun dels temes tractats, tota informació addicional serà benvinguda.

Finalment, recordar que les respostes només seran utilitzades per finalitats acadèmiques en el marc d'aquesta investigació i donar-li les gràcies pel teu temps i dedicació, tota la informació que ha facilitat serà molt útil per al desenvolupament de la meva recerca.

8.11. GUIÓ D'ENTREVISTA A TÈCNICS RESPONSABLES D'ESCOLARITZACIÓ A LLEIDA

Data de realització de l'entrevista	Divendres 6 de març 2024
Format d'entrevista	Virtual (Teams), semiestructurada
Tipus d'enregistrament	Àudio
Durada gravació	01:36:26
Tipus de transcripció	Literal
Persona entrevistadora	Marina Corrales
Persona entrevistada	Tècniques Lleida
Justificació de l'entrevista	Tècnica en cap de la secció de planificació educativa Tècnica responsable de la Oficina Municipal d'Escolarització de la ciutat de Lleida

Introducció: Bon dia, en primer lloc, voldria agrair-te que dediquis una estona del teu temps a aquesta entrevista. Com sabrà, em dic Marina Corrales i soc una estudiant del doble grau de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i aquesta serà una entrevista exploratòria semiestructurada que s'emmarca en els meus treballs de final de grau, els quals pretenen estudiar la segregació escolar des de diferents perspectives. Concretament, l'objectiu de la recerca en ciències polítiques és explorar com Reus i Lleida han aprofitat el marge de competències del que disposen per revertir una dinàmica de desigualtat en àmbit educatiu com és la segregació escolar.

Abans de començar, però m'agradaria recordar que si hi ha alguna pregunta que no vol respondre només cal que ho comunicui així com si en qualsevol moment volgués aturar l'entrevista.

Bloc 1. Presentació

1. Per començar, podrien presentar-se breument dient el seu nom, la seva formació acadèmica, trajectòria laboral i càrrec que ocupen en l'actualitat?

-
2. I podrien descriure concretament el càrrec que ocupen en l'actualitat, les funcions han de realitzar i quines responsabilitats tenen?
 3. Sabrien dir quin va ser el motiu que els va portar a acceptar el càrrec?

Bloc 2. Introducció al tema d'estudi: La segregació escolar

A continuació, entrarem una mica en el que, com he comentat, és el tema del meu estudi, la segregació escolar. Així doncs...

4. Podrien definir amb les seves paraules què és la segregació escolar?
5. Quin efecte creuen que té sobre l'alumnat el fet d'estar escolaritzat en un entorn homogeni?
6. I, pel contrari, quins creuen que són els efectes d'escolaritzar-se en un entorn heterogeni?
7. Alguns agents com la Fundació Bofill consideren la segregació escolar com un dels principals reptes de l'educació en l'actualitat, comparteixen aquesta percepció? Com creuen que això s'ha materialitzat en el cas de Lleida?
8. Què creuen que ha fet que la segregació escolar sigui considerat un dels principals reptes en l'actualitat? (Entrada en l'agenda pública)
9. En quina situació creuen que es troba la Lleida pel que fa a la segregació escolar en general? I en l'etapa d'educació primària obligatòria en concret?
10. Creuen que afecta a tots els centres per igual? Quines diferències hi ha?
11. De què creuen que depèn?

Bloc 3. Descripció de mesures i actuacions

Tot seguit, m'agradaria que ens centréssim una mica més en mesures i actuacions concretes. Així doncs...

12. Quines mesures (a qualsevol escala) s'han dut a terme per fer front a la segregació escolar mentre han ocupat els càrrec de tècnics en àmbit educatiu?
 13. Com ha participat el municipi de Lleida en aquestes mesures?
 14. I concretament, des del seu municipi, podrien explicar breument quines actuacions s'han fet per incidir en la segregació escolar?
 15. Quina política pública executada en la ciutat de Lleida per fer front a la segregació escolar destacarien?
 16. Per què l'han escollida?
-

-
17. Sabrien dir què creuen que va portar a dissenyar-la? (Definició del problema, entrada a l'agenda pública per part de quina entitat...)
 18. Qui va participar en el procés de disseny? (Només tècnics i regidors, entitats, centres escolars...)
 19. Podrien descriure de forma detallada com es preveia la seva implementació?
 20. I com va ser en realitat aquesta implementació?
 21. Com s'ha avaluat?
 22. Personalment, com valoren aquesta actuació?

Bloc 4. Les competències en àmbit educatiu

Per acabar, m'agradaria conèixer una mica més en profunditat les seves opinions i percepcions al voltant d'algunes qüestions.

23. Creuen que des de l'administració pública s'ha d'intervenir en la lluita contra la segregació escolar?
24. Quines consideren que serien les polítiques o intervencions públiques més adequades (en general) per fer front a la segregació escolar?
25. Quines competències es necessiten per fer-ho?
26. Quin nivell administratiu o de govern les té actualment?
27. Personalment, quin creuen que és el nivell de govern que les hauria de tenir? Per què?
28. Què es pot fer des de l'àmbit municipal per fer front a la segregació escolar? (Marge actuació, suficiència de competències)
28. Quines limitacions i oportunitats consideren que aporta la distribució de competències educatives en l'àmbit local per tal de fer front a la segregació escolar? (Marge d'actuació, suficiència de competències)
29. Creuen que les competències municipals són suficients per incidir en els nivells de segregació escolar ? I els recursos dels que disposa el govern municipal?
30. Com creuen que hauria de ser? (La distribució de competències i recursos per fer front a la segregació escolar)
31. Com a figures tècnica, en quina mesura creuen que vostès tenen capacitat per incidir en les decisions preses o en la implementació de les polítiques dissenyades? De quina manera?
32. Quins agents del camp educatiu creuen que han de participar en el disseny i implementació de polítiques que tenen per objecte la segregació escolar? (Regidors,

tècnics d'ajuntaments, consellers, professorat, equips directius de centres, famílies d'alumnes...) Per què?

Tancament: Fins aquí les preguntes que hevi preparat per a aquesta entrevista, tot i això, si creuen que hi ha alguna temàtica rellevant de la qual no hem parlat o els agradaria aprofundir en algun dels temes tractats, tota informació addicional serà benvinguda.

Finalment, recordar que les respostes només seran utilitzades per finalitats acadèmiques en el marc d'aquesta investigació i donar-los les gràcies pel teu temps i dedicació, tota la informació que han facilitat serà molt útil per al desenvolupament de la meva recerca.

8.12. DEFINICIONS DE SEGREGACIÓ ESCOLAR

A continuació trobareu les diferents maneres com els agents entrevistats per aquesta recerca han definit, amb les seves paraules, la segregació escolar.

Tenim una societat diversa, i no és bo que els alumnes creixin en contextos on només es troben amb alumnes com ells. Tan si són un centre segregat per raó d'estrangers, de socioeconòmicament vulnerables, etc. Com si és un centre gueto de famílies d'elit que només es troben entre elles. [Experta de la Fundació Bofill]

La segregació escolar és apartar o impossibilitzar a un grup de persones que tinguin un accés igual per tothom. Que hi hagi barreres que impedeixin, barreres a vegades més físiques o més visibles, i a vegades que no es veuen, però que hi són allà, no?. Accedir a les mateixes condicions d'escolarització que tothom. [Cap de Servei del Departament d'Educació]

La segregació escolar és la inequitat de l'escolarització, la inequitat en l'escolarització, és a dir, utilitzant alguns termes de referència, com pot ser l'índex de dissimilitud, determinar si les nostres escoles mostren la mateixa representació, diguem-ne, la mateixa diversitat de manera ordinària que a dintre de l'escola, no? Per tant, si representa el mateix tipus d'igualtat. [Regidor Reus]

La segregació escolar és el fenomen que es produeix quan hi ha, és a dir, quan en una ciutat, en un territori, en un barri, hi ha una diferència significativa entre el perfil de població que hi viu i qui habita a les escoles, qui hi ha a les escoles. I la segregació escolar bàsicament es produeix quan no hi ha una correspondència entre aquests dos factors. (...) I la segregació tant pot ser d'infants de perfils amb necessitats educatives, que estan molt concentrats en un centre educatiu, però també pot ser, en el cas contrari, d'infants amb uns perfils socioeconòmics familiars mitjos-alts que també es concentren en un centre. [Regidora Lleida]

La Segregació Escolar seria que en un espai, un centre o una zona, un territori d'una ciutat com Reus, per exemple, hi hagi un perfil majoritari de població o d'infants o d'adolescents, respecte a un altre. I normalment, la segregació escolar, hi ha segregació escolar quan hi ha un gruix considerable d'un perfil d'alumnat respecte a un altre i en aquest primer és més desfavorit. [Tècnica Reus]

És... La via natural de començar un camí amb tribu. [Riu] Sí. I això no té per què ser bo, no? Hi ha una via després, no natural, que és la que ens fa estar en societat i no només amb els individus, amb nosaltres mateixos, i de convivència i d'adaptació als canvis i de tot plegat que fa que la segregació s'hagi de treballar perquè s'esdevingui natural lo altre, també, la diversitat. [Tècnica Lleida 1]

Jo diria que la segregació és allò que s'aconsegueix, la segregació, eh, per mantenir les coses com estaven. (...) Tenim una classe mitjana que té por i que busca la seguretat amb ells mateixos. Hi ha una... Una sensació que hi ha escoles per a un tipus de persones i escoles per a un altre tipus de persones, a les que no s'hi pot accedir, no? I per tant, basant-nos en que és bo que hi hagi barreja des de ben petits, doncs fem una cosa antiintuitiva, que és fer que la gent no vagi amb els seus. [Tècnic Lleida 2]